

702.

U K Ł A D Y.

dotyczące zobowiązań, wynikających z traktatu w Trianon, podpisane w Paryżu dnia 28 kwietnia 1930 r. składające się ze: wstępu; układu I, dotyczącego porozumień pomiędzy Węgrami, a Mocarstwami-wierzycielami; układu II, dotyczącego uregulowania kwestyj, odnoszących się do reform rolnych i do Mieszanych Trybunałów Arbitrażowych; układu III, dotyczącego organizacji i sposobu działania Funduszu Rolnego, zwanego „Fundusz A” (ustawa ratyfikacyjna z dnia 17 marca 1931 r. — Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 229) oraz układu IV, dotyczącego ustanowienia „Funduszu B”.

Przekład.

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ,

MY, IGNACY MOŚCICKI,

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ,

wszem wobec i każdemu z osobna, komu o tem wie-
dzieć należy, wiadomem czynimy:

Dnia dwudziestego ósmego kwietnia tysiąc
dziewięćset trzydziestego roku podpisane zostały
w Paryżu układy, dotyczące zobowiązań, wynika-
jących z traktatu w Trianon, o następującem brzmie-
niu dosłownem:

(teksty układów zawiera załącznik do niniejszego numeru)

Zaznajomiwszy się z powyższemi układami
uznaliśmy je i uznajemy za słuszne zarówno w ca-
łości, jak i każde z zawartych w nich postanowień;

AU NOM DE LA REPUBLIQUE DE POLOGNE

NOUS, IGNACY MOŚCICKI,

PRESIDENT DE LA REPUBLIQUE DE POLOGNE,

à tous ceux qui ces présentes Lettres verront,
Salut:

Des Accords relatifs aux obligations résultant
du Traité de Trianon ayant été signés à Paris le
vingt huit avril mil neuf cent trente, Accords dont
la teneur suit:

Après avoir vu et examiné lesdits Accords,
Nous les avons approuvés et approuvons en toutes
et chacune des dispositions qui y sont contenues;

oświadczamy, że są przyjęte, ratyfikowane i potwierdzone i przyrzekamy, że będą niezmiennie zachowywane.

NA DOWÓD CZEGO, wydaliśmy Akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej.

W Warszawie, dnia 14 kwietnia 1931 r.

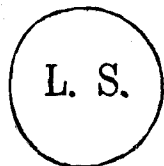
(—) *I. Mościcki*

Przez Prezydenta Rzeczypospolitej
Prezes Rady Ministrów

(—) *W. Sławek*

Minister Spraw Zagranicznych

(—) *August Zaleski*

déclarons qu'ils sont acceptés, ratifiés et confirmés et promettons qu'ils seront inviolablement observés.

EN FOI DE QUOI, Nous avons donné les Présentes, revêtues du Sceau de la République.

À Varsovie, le 14 avril 1931.

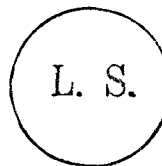
(—) *I. Mościcki*

Par le Président de la République
Le Président du Conseil des Ministres

(—) *W. Sławek*

Le Ministre des Affaires Étrangères

(—) *August Zaleski*

U K Ł A D Y,

dotyczące zobowiązań, wynikających z traktatu w Trianon, podpisane w Paryżu dnia 28 kwietnia 1930 r. składające się ze: wstępu, układu I, dotyczącego porozumień pomiędzy Węgrami, a Mocarstwami-wierzycielami; układu II, dotyczącego uregulowania kwestyi, odnoszących się do reform rolnych i do Mieszanych Trybunałów Arbitrażowych; układu III, dotyczącego organizacji i sposobu działania Funduszu Rolnego, zwanego „Fundusz A” (ustawa ratyfikacyjna z dnia 17 marca 1931 r. Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 239) oraz układu IV, dotyczącego ustanowienia „Funduszu B”.

Przekład.

UKŁADY

dotyczące zobowiązań, wynikających z Traktatu w Trianon, podpisane w Paryżu dnia 28 kwietnia 1930 r.

- 1) Wstęp.
- 2) Układ I dotyczący porozumień pomiędzy Węgrami a Mocarstwami wierzycielami.
- 3) Układ II dotyczący uregulowania kwestyi, odnoszących się do reform rolnych i do Mieszanych Trybunałów Arbitrażowych.
- 4) Układ III dotyczący organizacji i działania Funduszu Rolnego, zwanego „Funduszem A”.
 - A) Memorjał Delegacji Węgierskiej, złożony Konferencji Haskiej.
 - B) Układ dodatkowy, przewidziany przez art. 12 Układu III (proces 821) między Francją, Węgrami, Włochami i Czechosłowacją.
 - C) Układ dodatkowy do Układów, dotyczących rozdziału 13.500.000 koron złotych do zapłacenia przez Węgry po r. 1943.
 - D) Układ dodatkowy, przewidziany przez art. 20 Układu III, dotyczącego działania specjalnej rezerwy Funduszu Rolnego między Węgrami z jednej strony, a Francją i Włochami — z drugiej.
- 5) Układ IV Układ między Francją, Wielką Brytanią, Włochami, Rumunją, Czechosłowacją i Jugosławią, dotyczący ustanowienia „Funduszu B”.

WSTĘP.

Układy, dotyczące zobowiązań, wynikających z Traktatu w Trianon.

Należycie uppełnomocnieni przedstawiciele Rządu Jego Królewskiej Mości Króla Belgów, Rządu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanji i Irlandji Północnej, Rządu Kanadyjskiego, Rządu Federacji (Commonwealth) Australijskiej, Rządu Nowej Ze-

ACCORDS

Relatifs aux obligations résultant du traité de Trianon signés à Paris le 28 avril 1930.

- 1° Préambule.
- 2° Accord I concernant les Arrangements entre la Hongrie et les Puissances créancières.
- 3° Accord II concernant le Règlement des questions relatives aux réformes agraires et aux Tribunaux Arbitraux Mixtes.
- 4° Accord III concernant l'organisation et le fonctionnement d'un Fonds agraire dit „Fonds A”.
 - A. Mémoire de la Délégation hongroise déposé à la Conférence de La Haye.
 - B. Avenant prévu à l'article 12 de l'Accord III (procès 821) entre la France, la Hongrie, l'Italie et la Tchécoslovaquie.
 - C. Avenant aux Accords concernant la répartition des 13.500.000 de couronnes-or à payer par la Hongrie après 1943.
 - D. Avenant prévu à l'article 20 de l'Accord III concernant le fonctionnement de la réserve spéciale du Fonds agraire entre la Hongrie, d'une part, et la France et l'Italie, d'autre part.
- 5° Accord IV Accord entre la France, la Grande-Bretagne, l'Italie, la Roumanie, la Tchécoslovaquie et la Yougoslavie relatif à la constitution du Fonds „B”.

PRÉAMBULE.

Accords relatifs aux obligations résultant du traité de Trianon.

Les Représentants dûment autorisés du Gouvernement de Sa Majesté le Roi des Belges, du Gouvernement du Royaume-Uni de Grande-Bretagne et de l'Irlande du Nord, du Gouvernement du Canada, du Gouvernement du Commonwealth d'Australie, du

landji, Rządu Unji Południowo-Afrykańskiej, Rządu Indyj, Rządu Republiki Francuskiej, Rządu Republiki Greckiej, Rządu Królestwa Węgierskiego, Rządu Jego Królewskiej Mości Króla Włoskiego, Rządu Jego Cesarskiej Mości Cesarza Japońskiego, Rządu Rzeczypospolitej Polskiej, Rządu Republiki Portugalskiej, Rządu Jego Królewskiej Mości Króla Rumunii, Rządu Republiki Czeskosłowackiej, Rządu Jego Królewskiej Mości Króla Jugosławji,

zebrali się w Hadze w celu uregulowania w sposób całkowity i ostateczny kwestji zobowiązań finansowych, przypadających na Węgry na zasadzie Traktatu w Trianon, Rozejmu z 3 listopada 1918 r. i wszystkich Konwencyj uzupełniających oraz w celu zapewnienia uregulowania sporów natury finansowej, wynikłych między Węgrami i obywatelami węgierskimi z jednej strony, a pewnymi Mocarstwami lub ich obywatelami z drugiej strony.

W tym celu został podpisany w Hadze Układ i należycie parafowane cztery załączniki w Hadze dnia 20 stycznia 1930 r.

W dawnym załączniku III (obecnym IV Układzie) pewne Mocarstwa nie figurują jako strony umawiające się.

Zostało postanowione w Hadze, że ostateczna redakcja tych Układów będzie powierzona Komitetowi, który ma zasiadać w Paryżu.

W następstwie prac tego Komitetu, teksty załączone przy niniejszem, ułożone po angielsku i po francusku, przyczem oba teksty są jednakowo obowiązujące, podpisane zostały w Paryżu dnia 28 kwietnia 1930 r.

Układy te winny być uważane jako związane nierozdzielnie i jako takie ratyfikowane.

Złożenie dokumentów ratyfikacyjnych będzie dokonane w Paryżu możliwie jak najwcześniej.

Pierwszy protokół złożenia ratyfikacyj będzie sporządzony, jak tylko Układy zostaną ratyfikowane przez Węgry z jednej strony oraz przez sześć Mocarstw: Francję, Wielką Brytanię, Włochy, Rumunię, Czechosłowację, Jugosławię i jedno z pięciu innych Mocarstw: Belgję, Grecję, Japonję, Polskę i Portugalję — z drugiej strony. Mocarstwa, których Rządy mają swe siedziby poza Europą, mieć będą możność ograniczenia się do powiadomienia Rządu Francuskiego przez swych przedstawicieli dyplomatycznych w Paryżu, że ratyfikacje ich zostały dokonane i w takim razie winne one będą przesłać dokumenty ratyfikacyjne, jak będzie można najprędzej.

Układy wejdą w życie między umawiającemi się Stronami, które je w ten sposób ratyfikują, od daty tego pierwszego protokołu.

Z zastrzeżeniem powyższych postanowień Układy wejdą w życie dla każdego Rządu, który je podpisał w dniu notyfikacji odnośnego dokumentu ratyfikacyjnego lub jego złożenia.

Rząd Francuski doręczy wszystkim Rządom, podpisującym Układy, uwierzytelniony odpis protokółów notyfikacyj lub złożenia dokumentów ratyfikacyjnych.

Gouvernement de Nouvelle-Zélande, du Gouvernement de l'Union de l'Afrique du Sud, du Gouvernement de l'Inde, du Gouvernement de la République Française, du Gouvernement de la République Grecque, du Gouvernement du Royaume de Hongrie, du Gouvernement de Sa Majesté le Roi d'Italie, du Gouvernement de Sa Majesté l'Empereur du Japon, du Gouvernement de la République de Pologne, du Gouvernement de la République du Portugal, du Gouvernement de Sa Majesté le Roi de Roumanie, du Gouvernement de la République Tchecoslovaque, du Gouvernement de Sa Majesté le Roi de Yougoslavie,

Se sont réunis à La Haye, en vue de régler d'une façon complète et définitive la question des obligations financières incombant à la Hongrie en vertu du Traité de Trianon, de l'Armistice du 3 novembre 1918 et de toutes Conventions complémentaires et d'assurer le règlement des différends d'ordre financier qui ont surgi entre la Hongrie ou les ressortissants hongrois, d'une part, et certaines Puissances ou leurs ressortissants, d'autre part.

A cet effet un accord a été signé à La Haye et quatre annexes ont été dûment paraphées à La Haye, le 20 janvier 1930. A l'Annexe III ancienne (Accord IV actuel), certaines Puissances ne sont pas parties contractantes.

Il a été décidé à La Haye que la rédaction définitive de ces Accords serait confié à un Comité qui devait siéger à Paris.

A la suite des travaux de ce Comité, les textes ci-annexés élaborés en anglais et en français, les deux textes faisant également foi, ont été signés à Paris le 28 avril 1930.

Ces accords doivent être considérés comme liés indivisiblement et ratifiés comme tels.

Le dépôt des ratifications sera effectué à Paris le plus tôt possible.

Un premier procès-verbal de dépôt des ratifications sera dressé dès que les Accords auront été ratifiés par la Hongrie, d'une part, par les six Puissances: France, Grande-Bretagne, Italie, Roumanie, Tchecoslovaquie, Yougoslavie et par l'une des cinq autres Puissances: Belgique, Grèce, Japon, Pologne et Portugal, d'autre part.

Les Puissances dont le Gouvernement a son siège hors d'Europe auront la faculté de se borner à faire connaître au Gouvernement français par leur Représentant diplomatique à Paris que leur ratification a été donnée et, dans ce cas, elles devront en transmettre l'instrument aussitôt que faire se pourra.

Les Accords entreront en vigueur entre les Parties contractantes, qui les auront ainsi ratifiés dès la date de ce premier procès-verbal.

Sous réserve des dispositions qui précèdent, les Accords entreront en vigueur pour chaque Gouvernement signataire à la date de sa notification ou du dépôt de sa ratification.

Le Gouvernement français remettra à tous les Gouvernements signataires une copie certifiée conforme des procès-verbaux de notification ou de dépôt de ratification.

Układy niniejsze zostaną złożone w archiwach Rządu Francuskiego, który wyda autentyczny ich odpis każdemu z Rządów, podpisanych na Traktacie w Trianon.

Sporządzono w Paryżu w jednym egzemplarzu 28 kwietnia 1930 r.

LOUCHEUR
Dr. E. BENEŠ
ROBERT PERIER
W. A. C. GOODCHILD
W. A. C. GOODCHILD
W. A. C. GOODCHILD
W. A. C. GOODCHILD
W. A. C. GOODCHILD
PHILIPPE ROY
D. CAVADIAS
KORANYI
IGINO BROCCHI
M. NAGAI
TOMAS FERNANDEZ
J. MROZOWSKI
N. TITULESCU
CONST. FOTITCH

UKŁAD I.

dotyczący porozumień między Węgrami i Mocarstwami-wierzycielami.

Artykuł 1.

W celu zupełnego i ostatecznego uiszczenia ciężarów, które je obowiązują w myśl postanowień Traktatu w Trianon, Rozejmu z 3 listopada 1918 r. i wszelkich dodatkowych konwencji, jednak bez ujmy postanowieniom poniższego art. 2-go, Węgry potwierdzają swe zobowiązanie zapłacenia sum, wyznaczonych przez Decyzję Nr. 2797 Komisji Odszkodowań z dnia 21 lutego 1924 r. i zobowiązują się z tytułu wiarytelności specjalnych, które znajdują swe uzasadnienie w powyższym Traktacie, uskutecznić, poczynszy od dnia 1-go stycznia 1944 r. i w ciągu lat od 1944 do 1966 r. włącznie wypłatę stałej rocznej spłaty w wysokości 13,5 milionów koron złotych.

Rząd Węgierski rzeka się pozatem wszelkich swych wiarytelności wobec Mocarstw wierzycieli w myśl postanowień Traktatu z Trianon, Rozejmu z 3 listopada 1918 r. i wszelkich konwencji dodatkowych.

Artykuł 2.

1) Niniejszy Układ nie narusza w niczem ani zobowiązań dotyczących przedwojennych długów publicznych, których ciężar spada na Węgry w myśl postanowień Traktatu w Trianon, ani zobowiązań, wpływających tak w stosunku do Węgier, jak i w stosunku do pozostałych Mocarstw — Sygnatarjuszy, z wszelkich innych układów lub porozumień, zawartych przed wejściem w życie niniejszego Układu.

2) Sposoby wykonania postanowień artykułu 186 Traktatu w Trianon i jego aneksu, w rozmiarze, przypadającym Komisji Odszkodowań, będą ewentualnie przedmiotem porozumienia pomiędzy Stronami zainteresowanymi.

Les présents Accords resteront déposés dans les archives du Gouvernement français qui en délivrera une copie authentique à chacun des Gouvernements signataires du Traité de Trianon.

Fait à Paris, en un seul exemplaire, le 28 avril 1930.

LOUCHEUR
Dr. E. BENEŠ
ROBERT PERIER
W. A. C. GOODCHILD
W. A. C. GOODCHILD
W. A. C. GOODCHILD
W. A. C. GOODCHILD
W. A. C. GOODCHILD
W. A. C. GOODCHILD
PHILIPPE ROY
D. CAVADIAS
KORANYI
IGINO BROCCHI
M. NAGAI
TOMAS FERNANDES
J. MROZOWSKI
N. TITULESCU
CONST. FOTITCH

ACCORD I.

Concernant les arrangements entre la Hongrie et les Puissances créancières.

Article 1er.

Pour l'acquittement complet et définitif des charges qui lui incombent en vertu du Traité de Trianon, de l'Armistice du 3 novembre 1918 et de toutes conventions complémentaires, mais sans préjudice des stipulations de l'article 2 ci-dessous, la Hongrie confirme son obligation de payer les sommes prescrites par la Décision n° 2797 de la Commission des Réparations, en date du 21 février 1924 et s'engage, au titre des créances spéciales qui ont leur fondement dans ledit Traité, à effectuer à partir du 1-er janvier 1944 et pendant les années 1944 à 1966 inclus le payement d'une annuité constante de 13,5 millions de couronnes-or.

Le Gouvernement hongrois renonce, d'autre part, à toutes ses créances contre les Puissances créancières en vertu du Traité de Trianon, de l'Armistice du 3 novembre 1918 et de toutes conventions complémentaires.

Article 2.

1° Le présent Accord ne porte aucune atteinte aux obligations relatives aux dettes publiques d'avant-guerre dont la charge incombe à la Hongrie en vertu du Traité de Trianon, non plus qu'aux obligations découlant, soit pour la Hongrie, soit pour les autres Puissances signataires, de tous autres accords ou arrangements conclus jusqu'à la mise en vigueur du présent Accord.

2° Les modalités d'exécution de l'article 186 du Traité de Trianon et de son annexe, dans la mesure où elles incombaient à la Commission des Réparations, feront éventuellement l'objet d'un arrangement entre les Parties intéressées.

3) Orzeczenia zapadłe lub które zapasć mają w Mieszanych Trybunałach Arbitrażowych przeciwko Rządowi Węgierskiemu na korzyść przynależnych Państw — wierzycieli, z którymi Węgry nie zawarły umowy weryfikacyjno-kompensacyjnej, będą wykonane przez Rząd Węgierski w sposób następujący:

Suma przewidziana w orzeczeniach będzie oprocentowana w stosunku 3% rocznie, począwszy od 1-go stycznia 1933 r., o ile orzeczenie poprzedza tę datę, a począwszy od dnia wydania samego orzeczenia, o ile zapadnie ono po tej dacie.

Powyższe odsetki zwykle nie będą płatne co-rocennie, lecz będą doliczane do kwoty przewidzianej w orzeczeniach aż do dnia 1-go stycznia 1944 r. Obliczona w ten sposób ogólna suma będzie wypłacona w 5-ciu równych rocznych spłatach, mianowicie: 1-go stycznia 1944 r., 1-go stycznia 1945 r., 1-go stycznia 1946 r., 1-go stycznia 1947 r. i 1-go stycznia 1948 r.

Do czterech ostatnich spłat będą doliczane odsetki w wysokości 3% od sum, które Węgry będą dłużne w tej dacie.

W przeciągu trzech miesięcy, począwszy od wejścia w życie niniejszego Układu lub też w przeciągu trzech miesięcy następujących po notyfikacji orzeczenia, Węgry wydadzą bony z pięcioma kuponami, z których każdy przedstawiać będzie sumę do zapłacenia w każdym z wyżej przewidzianych terminów.

Artykuł 3.

Wymagalne do 1-go stycznia 1944 r. spłaty zostaną poddane warunkom, wynikającym z obowiązujących obecnie tekstów, odnoszących się do odbudowy finansowej Węgier, a mianowicie Decyzji Nr. 2797 z dnia 21 lutego 1924 r. Komisji Odszkodowań. Jednakże, Bank Obrachunków Międzynarodowych będzie obowiązany przyjmować te kwoty w zależności od sposobów, przewidzianych w tekstach wspomnianych w niniejszym artykule.

Artykuł 4.

Spłaty, wymagalne po 1944 r., stanowią zobowiązanie bezwarunkowe, t. j. bez prawa do jakiegokolwiek bądź zawieszenia. Dokonane one zostaną w Banku Obrachunków Międzynarodowych w złocie lub w dewizach równowartych złotu, w równych terminach półrocznych, 1-go stycznia i 1-go lipca każdego roku, przyczem pierwsza rata przypadać ma 1-go stycznia 1944 r.

Artykuł 5.

Bank Obrachunków Międzynarodowych umieści wszystkie sumy, otrzymane w wykonaniu artykułów 3 i 4 niniejszego Układu na kredycie rachunku otwartego Mocarstw-wierzycieli.

Artykuł 6.

Ustanowiony z mocy art. 180 Traktatu w Trianon przywilej pierwszego stopnia na całym majątku i zasobach Węgier w celu uregulowania odszkodowań oraz innych ciężarów, przewidzianych przez wspomniany artykuł, przestanie ostatecznie obowiązywać z chwilą wejścia w życie niniejszego Układu.

3° Les sentences rendues ou à rendre par les Tribunaux Arbitraux Mixtes contre le Gouvernement hongrois en faveur de ressortissants des Puissances créancières, avec lesquelles la Hongrie n'a pas de convention de vérification et de compensation, seront acquittées par le Gouvernement hongrois de la façon suivante:

Le montant des condamnations portera intérêt au taux de 3 p. o/o l'an à partir du 1-er janvier 1933 si la sentence est antérieure à cette date et à partir de la sentence elle-même si elle est postérieure à cette date.

Ces intérêts simples ne seront pas payés chaque année, mais seront ajoutés au montant de la condamnation jusqu'au 1-er janvier 1944. Le total ainsi calculé sera payé en cinq annuités égales, le 1-er janvier 1944, le 1-er janvier 1945, le 1-er janvier 1946, le 1-er janvier 1947 et le 1-er janvier 1948.

Aux quatre derniers paiements seront ajoutés les intérêts à 3 p. o/o des sommes dont la Hongrie sera encore redevable à cette date.

Dans les trois mois à partir de la mise en vigueur du présent Accord ou dans les trois mois qui suivront la notification de la sentence, la Hongrie remettra des bons avec cinq coupons, chacun d'eux représentant la somme à payer à chacune des cinq échéances ci-dessus prévues.

Article 3.

Les paiements exigibles jusqu'au 1er janvier 1944 demeureront soumis aux conditions résultant des textes actuellement en vigueur relatifs à la reconstruction financière de la Hongrie et notamment de la Décision n° 2797 du 21 février 1924 de la Commission des Réparations. Toutefois, la Banque des Règlements Internationaux sera chargée de recevoir ces sommes suivant les modalités prévues dans les textes mentionnés au présent article.

Article 4.

Les paiements exigibles après 1944 constituent une obligation inconditionnelle, c'est-à-dire sans aucun droit de suspension quelconque. Ils seront effectués à la Banque des Règlements Internationaux, en or ou en devises équivalentes à l'or, par termes semestriels égaux, le 1er janvier et le 1er juillet de chaque année, la première échéance tombant le 1er janvier 1944.

Article 5.

La Banque des Règlements Internationaux portera toutes les sommes qu'elle aura reçues en exécution des articles 3 et 4 du présent Accord au crédit du compte ouvert aux Puissances créancières.

Article 6.

Le privilège de premier rang établi par l'article 180 du Traité de Trianon sur tous les biens et ressources de la Hongrie pour le règlement des réparations et autres charges visées par ledit article cessera définitivement de jouer à dater de la mise en vigueur du présent Accord.

Artykuł 7.

Węgry zobowiązują się wszakże zarezerwować z dochodów państwowych od chwili wejścia w życie niniejszego Układu roczne wpływy w wysokości równej przynajmniej 150% spłat rocznych, przewidzianych przez art. 1. Rozumie się, że w razie, gdyby jakkolwiek z tych spłat nie została uiszczona w dniu jej wymagalności, Węgry zobowiązują się na zgłoszone w zwykłej drodze żądanie pięciu Mocarstw-wierzycieli ustanowić natychmiastowo zastaw na wspomnianych wpływach.

Sposoby ustanowienia i zarządu zastawu będą stanowiły przedmiot specjalnego Układu między Rządem Węgierskim i Bankiem Obrachunków Międzynarodowych. O ileby nie doszło do porozumienia między niemi w tej mierze, sposoby te zostaną ustalone przez trzech rzeczoznawców, wyznaczonych przez Prezesa Stałego Trybunału Sprawiedliwości Międzynarodowej.

Artykuł 8.

Natychmiast po wejściu w życie niniejszego Układu, Rząd Węgierski złoży do Banku Obrachunków Międzynarodowych, działającego w charakterze Trustee Mocarstw-wierzycieli, świadectwa, przedstawiające roczne spłaty, przewidziane przez art. 1 i których wzór zostanie ustalony przez Komitet, o którym mowa poniżej w ust. 4-ym art. 11-go.

Artykuł 9.

Mocarstwa-wierzyciele, Sygnatarjusze niniejszego Układu, zobowiązują się z chwilą jego wejścia w życie przestać wykonywać swe prawa zatrzymywania i likwidacji dóbr, praw i korzyści, stanowiących w chwili wejścia w życie Traktatu w Trianon własność przynależnych b. Królestwa Węgierskiego lub stowarzyszeń przez nich kontrolowanych, o ile wszakże rzeczono dobra, prawa i korzyści nie są już w stanie likwidacji lub zlikwidowane i, o ile niemi nie rozporządzono ostatecznie.

Artykuł 10.

Wierzytelności Węgier wobec Niemiec, wymienione w art. 196 Traktatu w Trianon i wierzytelności Niemiec wobec Węgier, wymienione w art. 261 Traktatu Wersalskiego, zostały unieważnione przez Układ Haski z dnia 20 stycznia 1930 r. zawarty z Niemcami. Węgry przyjmują to do wiadomości i zgadzają się na unieważnienie powyższe.

Również wszelkie wierzytelności Węgier wobec Austrii i Bułgarii, wymienione we wspomnianym art. 196 Traktatu w Trianon oraz wszelkie wierzytelności Austrii i Bułgarii wobec Węgier, wymienione szczególnie w art. 213 Traktatu w St. Germain i 145 Traktatu w Neuilly, zostają unieważnione.

Wszelkie dowody i dokumenty, dotyczące tych wierzytelności, zostaną zniszczone za staraniem Komitetów ściślejszych, obowiązanych do zapewnienia przekazania pełnomocnictw Komisji Odszkodowań.

Artykuł 11.

Stosunki pomiędzy Komisją Odszkodowań a Węgrami ustaną w czasie możliwie najbliższym.

Article 7.

Toutefois, la Hongrie s'engage à réserver sur ses revenus d'État à partir de la mise en vigueur du présent Accord une recette annuelle au moins égale à 150 p. 100 des paiements annuels mentionnés à l'article 1. Il est entendu que si l'un quelconque de ces paiements n'était pas acquitté à sa date d'exigibilité, la Hongrie devrait immédiatement, et sur simple requête de cinq des Puissances créancières, constituer en gage ladite recette.

Les modalités de constitution et de gestion du gage feront l'objet d'un accord particulier entre le Gouvernement hongrois et la Banque des Règlements Internationaux. Faute d'entente entre eux à ce sujet, elles seront fixées par trois experts nommés par le Président de la Cour Permanente de Justice Internationale.

Article 8.

Le Gouvernement hongrois remettra aussitôt après la mise en vigueur du présent Accord à la Banque des Règlements Internationaux, agissant en tant que Trustee des Puissances créancières, des certificats représentant les annuités prévues sous l'article 1er et dont le modèle sera établi par le Comité prévu à l'article 11, alinéa 4 ci-après.

Article 9.

Les Puissances créancières signataires du présent Accord s'engagent, à dater de sa mise en vigueur, à cesser d'exercer leur droit de retenir et de liquider les biens, droits et intérêts qui, à la date de l'entrée en vigueur du Traité de Trianon, appartiennent à des ressortissants de l'ancien Royaume de Hongrie ou à des Sociétés contrôlées par eux, pour autant que lesdits biens, droits et intérêts ne sont pas déjà liquides ou liquidés, ou qu'il n'en a pas encore été disposé à titre définitif.

Article 10.

Les créances de la Hongrie contre l'Allemagne visées à l'article 196 du Traité de Trianon et les créances de l'Allemagne contre la Hongrie visées à l'article 261 du Traité de Versailles ont été annulées par l'Accord de La Haye du 20 janvier 1930 conclu avec l'Allemagne. La Hongrie en prend acte et accepte ladite annulation.

De même, toutes les créances de la Hongrie contre l'Autriche et la Bulgarie visées audit article 196 du Traité de Trianon et toutes les créances de l'Autriche et de la Bulgarie contre la Hongrie respectivement visées aux articles 213 du Traité de Saint-Germain et 145 du Traité de Neuilly sont annulées.

Tous les instruments et documents relatifs à ces créances seront détruits par les soins des Comités restreints chargés d'assurer le transfert des pouvoirs de la Commission de Réparations.

Article 11.

Les rapports entre la Commission des Réparations et la Hongrie prendront fin aussitôt que possible.

Rozrachunki między Komisją Odszkodowań a Węgrami będą uważane za ostatecznie zamknięte i bez dalszych skutków w chwili wejścia w życie niniejszego Układu.

Z zastrzeżeniem postanowień ustępu 2-go art. 2-go prawa i pełnomocnictwa, nadane Komisji Odszkodowań, będą przekazane w mierze uznanej za stosowną Bankowi Obrachunków Międzynarodowych.

Sposoby i data tego przekazania będą ustalone przez specjalny Komitet, złożony z dwóch przedstawicieli Rządu Węgierskiego, czterech przedstawicieli Komisji Odszkodowań, pomiędzy którymi znajdować się będzie delegat wspólny w Komisji Odszkodowań lub jeden przedstawiciel, wyznaczony przez tego ostatniego, wreszcie z jednego przedstawiciela Banku Obrachunków Międzynarodowych.

W razie nieprzyjęcia w całości przez Bank Obrachunków Międzynarodowych mandatu, powierzonego mu przez niniejszy Układ, mianowanie mandatarjusza Trustee, zastępującego w potrzebnej mierze Bank, przypadnie w udziale Komitetowi, utworzonemu w myśl artykułu niniejszego.

Artykuł 12.

Z zastrzeżeniem aprobaty Rady Ligi Narodów, ustanowiony dla Węgier Komitet Kontroli przestanie wykonywać swe czynności z chwilą wejścia w życie niniejszego Układu. Rząd Francuski, któremu powierzono przyjmowanie ratyfikacyj ma również przedstawić Radzie Ligi Narodów odnośny wniosek.

Artykuł 13.

Wszelki spór między umawiającymi się Stronami, dotyczący wykładni i zastosowania niniejszego Układu, zostanie przedłożony dla ostatecznego rozstrzygnięcia Trybunałowi, przewidzianemu przez Układ Haski z 20 stycznia 1930 r. z Niemcami, stosownie do postępowania tam przewidzianego. Jednakże w razie takich sporów, członek wyznaczony przez Niemcy, zostanie zastąpiony przez członka, wyznaczonego przez Węgry.

Sporządzono w Paryżu w jednym egzemplarzu dnia 28 kwietnia 1930 r.

LOUCHEUR
Dr. E. BENEŠ
ROBERT PERIER
W. A. C. GOODCHILD
W. A. C. GOODCHILD
W. A. C. GOODCHILD
W. A. C. GOODCHILD
W. A. C. GOODCHILD
PHILIPPE ROY
D. CAVADIAS
KORANYI
IGINO BROCCHI
M. NAGAI
TOMAS FERNANDEZ
J. MROZOWSKI
N. TITULESCU
CONST. FOTITCH

Les comptes de la Commission des Réparations avec la Hongrie seront considérés comme définitivement clos et sans effet à la date de la mise en vigueur du présent Accord.

Sous réserve des dispositions de l'alinéa 2e de l'article 2, les droits et pouvoirs conférés à la Commission des Réparations seront transférés dans la mesure nécessaire à la Banque des Règlements Internationaux.

Les modalités et la date de ce transfert seront arrêtées par un Comité constitué par deux représentants du Gouvernement hongrois, par quatre représentants de la Commission des Réparations, dont le Délégué commun à la Commission des Réparations ou un représentant désigné par lui, et par un représentant de la Banque des Règlements Internationaux.

Au cas où la Banque des Règlements Internationaux n'accepterait pas dans son intégralité le mandat qui lui est confié par le présent Accord, la nomination d'un mandataire (Trustee) se substituant dans la mesure nécessaire à la Banque serait du ressort du Comité constitué en vertu du présent article.

Article 12.

Sous réserve de l'approbation du Conseil de la Société des Nations, le Comité de Contrôle pour la Hongrie cessera d'exercer ses fonctions dès la mise en vigueur du présent Accord. Le Gouvernement français qui est chargé de recueillir les ratifications est aussi chargé de présenter au Conseil de la Société des Nations la requête nécessaire.

Article 13.

Tout différend entre les parties contractantes concernant l'interprétation et l'application du présent Accord sera soumis, pour décision finale, au Tribunal prévu par l'Accord de La Haye du 20 janvier 1930 avec l'Allemagne, conformément à la procédure qui y est instituée. Toutefois, à l'occasion de tels différends, le Membre nommé par l'Allemagne sera remplacé par un Membre nommé par la Hongrie.

Fait à Paris, en un seul exemplaire, le 28 avril 1930.

LOUCHEUR
Dr. E. BENEŠ
ROBERT PERIER
W. A. C. GOODCHILD
W. A. C. GOODCHILD
W. A. C. GOODCHILD
W. A. C. GOODCHILD
W. A. C. GOODCHILD
W. A. C. GOODCHILD
PHILIPPE ROY
D. CAVADIAS
KORANYI
IGINO BROCCHI
M. NAGAI
TOMAS FERNANDES
J. MROZOWSKI
N. TITULESCU
CONST. FOTITCH

UKŁAD II.

Uregulowanie kwestyj dotyczących reformy rolnej i Mieszanych Trybunałów Rozjemczych.

WSTĘP.

Obywatele węgierscy wnieśli pewną ilość zażaleń przeciwko trzem Rządom Rumuńskiemu, Jugosłowiańskiemu i Czeskosłowackiemu, na skutek wprowadzenia w tych państwach reformy rolnej i opierając się na art. 250 Traktatu w Trianon.

Procesy te są obecnie w toku przed Mieszanymi Trybunałami Rozjemczymi, przewidzianymi w Traktacie. Inne mogłyby być wszczęte.

Trzy zainteresowane Rządy, chociaż skłonne do zawarcia niniejszego Układu w duchu pojednawczym, dla położenia kresu obecnym rozprawom z Rządem Węgierskim, oświadczają formalnie, że stąd nie mogłyby wynikać uznanie przez nich wymienionych reklamacyj, jako prawnie uzasadnionych.

Przeciwnie, pragną one zastrzec formalnie swój prawny punkt widzenia, a niniejsze porozumienie nie mogłoby w żadnym razie być przyjęte do wiadomości, jako uzasadnienie jakiegokolwiek nowej czynności lub jakiegokolwiek nowego zażalenia.

Tak samo niniejszego porozumienia nie mogłyby przyjąć do wiadomości dla wykładni, mieszczącej porzucenie praw, które obywatele rumuńscy, czeskosłowaccy i jugosłowiańscy posiadają bezpośrednio na mocy Traktatu w Trianon we wszystkich wypadkach, których uregulowanie nie jest przewidziane w Układach dziś zawartych.

W odpowiedzi na wezwanie Mocarstw zaprzyjaźnionych, niezainteresowanych w tych rozprawach, trzy Rządy chciały okazać chęć pojednania i pragnienie pokoju.

Ze swej strony Rząd Węgierski oświadcza, że podtrzymuje z punktu widzenia prawnego stanowisko, zajęte poprzednio w tych kwestjach i pragnie zastosować się do niniejszego porozumienia w tymże duchu do pojednania i pokojowości. Niniejsze porozumienie nie mogłoby być przyjęte do wiadomości dla wykładni mieszczącej porzucenie praw, które, według Rządu Węgierskiego, posiadają obywatele węgierscy, bezpośrednio w myśl Traktatu w Trianon we wszystkich wypadkach, których uregulowanie nie jest objęte Układami w dniu dzisiejszym zawartymi.

Artykuł I.

Od dnia wejścia w życie niniejszego Układu odpowiedzialność pozwanego we wszystkich procesach, wniesionych do dnia 20 stycznia 1930 r. przez obywateli węgierskich przed Mieszanymi Trybunałami Rozjemczymi przeciwko Rumunii, Czechosłowacji i Jugosławii w sprawach reformy rolnej, obciążać będzie wyłącznie Fundusz zwany „Funduszem Rolnym”.

1) To samo będzie miało miejsce w procesach, które obywatele węgierscy mogliby jeszcze z powodu reformy rolnej wytoczyć przeciwko Rumunii przed Mieszanymi Trybunałami Rozjemczymi w następstwie aktu zajęcia lub zarządzenia z przed 20 stycznia 1930 r. Wszystkie te procesy mogą być wytoczone

ACCORD II.

Règlement des questions relatives aux réformes agraires et aux Tribunaux Arbitraux Mixtes.

PRÉAMBULE.

Un certain nombre de réclamations ont été présentées par des ressortissants hongrois contre les trois Gouvernements de Roumanie, de Tchécoslovaquie et de la Yougoslavie, à la suite de l'application des réformes agraires dans ces pays et en se basant sur l'article 250 du Traité de Trianon.

Ces procès sont actuellement pendants devant les Tribunaux Arbitraux Mixtes prévus au Traité. D'autres pourraient être engagés.

Les trois Gouvernements intéressés, s'ils sont disposés à conclure le présent Accord dans un esprit de conciliation pour faire disparaître les discussions actuellement en cours avec le Gouvernement hongrois, déclarent formellement que, de ce fait, il ne pourrait en résulter qu'ils reconnaissent légitimes, pour si peu que ce soit, lesdites réclamations.

Ils entendent, au contraire, réserver formellement leur point de vue de droit et il ne saurait être en aucune façon pris acte du présent Arrangement pour justifier toute action nouvelle ou toute réclamation.

De même il ne saurait être pris acte du présent Arrangement pour l'interpréter comme l'abandon des droits que les ressortissants roumains, tchécoslovaques et yougoslaves possèdent directement en vertu du Traité de Trianon pour tous faits dont le règlement n'est pas visé dans les Accords conclus ce jour.

Répondant à l'appel des Puissances amies non intéressées dans ces discussions, les trois Gouvernements ont voulu manifester leur bonne volonté de conciliation et leur désir de paix.

De son côté, le Gouvernement hongrois déclare maintenir, au point de vue du droit, la position qu'il a prise précédemment sur ces questions et il entend se prêter au présent Arrangement dans le même désir de conciliation et de paix. Il ne saurait être pris acte du présent Arrangement pour l'interpréter comme l'abandon des droits que les ressortissants hongrois possèdent, selon le Gouvernement hongrois, directement en vertu du Traité de Trianon pour tous faits dont le règlement n'est pas visé dans les Accords conclus ce jour.

Article I.

Du jour de la mise en vigueur du présent Accord, les responsabilités du défendeur dans tous les procès qui ont été intentés jusqu'au 20 janvier 1930 par des ressortissants hongrois devant les Tribunaux Arbitraux Mixtes à la Roumanie, à la Tchécoslovaquie et à la Yougoslavie, à propos des réformes agraires, incomberont exclusivement à un Fonds, dit „Fonds agricole”.

1° Il en sera de même des procès que des ressortissants hongrois pourraient encore tenter à la Roumanie, à propos de la réforme agricole devant les Tribunaux Arbitraux Mixtes, à raison des conséquences d'un acte de saisie ou de disposition antérieur au 20 janvier 1930. Tous ces procès ne pourront être

jedynie przeciw Funduszowi Rolnemu, gdyż Rumunji już sprawy te nie dotyczą.

2) To samo będzie miało miejsce w procesach, które obywatele węgierscy mogliby jeszcze wytoczyć przed Mieszanymi Trybunałami Rozjemczymi z tytułu reformy rolnej przeciw Jugosławji, gdzie reforma rolna nie stała się jeszcze przedmiotem ustawy ostatecznej, a to z powodu własności, które na mocy praw i rozporządzeń obecnie obowiązujących, podpadają pod reformę rolną i odnośnie do których swobodna rozporządzalność właściciela uległa ograniczeniu przez faktyczne zastosowanie do jego własności przepisów tych praw i rozporządzeń z przed 20 stycznia 1930 r.

Co do własności wymienionych w al. 1) i 2) niniejszego artykułu zgodzono się, że procesy, które mogłyby być wytoczone na skutek zastosowania nowej Ustawy jugosłowiańskiej, regulującej ostatecznie ich położenie prawne, będą mogły być wytoczone tylko przeciw Funduszowi Rolnemu, Jugosławji bowiem sprawy te już nie dotyczą.

Postanowiono w tym przedmiocie, że Jugosławja opublikuje przed 20 lipca 1931 r. Ustawę ostateczną i że użyje potrzebnych środków, aby wprowadzenie nowych postanowień prawnych, dotyczących wymienionych własności, nastąpiło jak najszybciej, bez możliwości opóźnienia poza dzień 31 grudnia 1933 r.

3) To samo będzie miało miejsce w procesach, które obywatele węgierscy mogliby jeszcze wytoczyć przeciw Czechosłowacji przed Mieszanymi Trybunałami Rozjemczymi z powodu reformy rolnej, zważywszy na specjalne postanowienia, przewidziane w art. od 11 do 20 Układu III.

Artykuł II.

Ten Fundusz Rolny będzie obdarzony osobowością prawną, autonomją finansową oraz wejdzie całkowicie w miejsce trzech państw w procesach wymienionych w art. I.

Artykuł III.

Zażalenia wstępne w procesach, wymienionych w art. 1, przeciw Rumunji, Czechosłowacji i Jugosławji, będą z urzędu traktowane jako wdrażane przeciwko Funduszowi Rolnemu.

Orzeczenia będą wydawane i wykonywane w wypadku przyznania powództwa wyłącznie przeciwko temu Funduszowi Rolnemu, gdyż Rumunja, Czechosłowacja i Jugosławja będą zwolnione od wszelkiej odpowiedzialności tak obecnie, jak i w przyszłości za te procesy.

Artykuł IV.

Fundusz nie będzie zmuszony do żadnych wypłat przed otrzymaniem zawiadomienia o całości orzeczenia.

Dla przyspieszenia tego zawiadomienia Mieszane Trybunały Rozjemcze będą postępowały według zgóry przez nie ustalonego programu prac.

Program ten będzie przewidywał dość częste posiedzenia, mające na celu jak najrychlejsze zakończenie procesów w drodze orzeczeń ostatecznych.

intentés que contre le Fonds agraire, la Roumanie étant hors de cause.

2° Il en sera de même des procès que des ressortissants hongrois pourraient encore intenter, à propos de la réforme agraire, devant les Tribunaux Arbitraux Mixtes, à la Yougoslavie, où la réforme agraire n'a pas encore fait l'objet d'une loi définitive, à raison de propriétés qui sont déjà mises, par les lois et ordonnances en vigueur, sous le coup de la réforme agraire, et au sujet desquelles la libre disposition du propriétaire a été limitée par l'application effective à sa propriété des dispositions des ces lois et ordonnances avant le 20 janvier 1930.

Pour les propriétés visées à l'alinéa 1er ainsi qu'au 2° du présent article, il est entendu que les procès qui pourraient être intentés à la suite de l'application de la nouvelle loi yougoslave réglant définitivement leur sort ne pourront être intentés que contre le Fonds agraire, la Yougoslavie étant hors de cause.

Il a été convenu, à ce sujet, que la Yougoslavie promulguerait avant le 20 juillet 1931 la loi définitive, et qu'elle prendrait les mesures nécessaires pour que l'application des nouvelles dispositions législatives se fasse aussi rapidement que possible, sans pouvoir être retardée au delà du 31 décembre 1933, en ce qui concerne les propriétés susvisées.

3° Il en sera de même également des procès que les ressortissants hongrois pourraient encore intenter à la Tchécoslovaquie, à propos de la réforme agraire, devant les Tribunaux Arbitraux Mixtes, compte tenu des dispositions spéciales prévues aux articles 11 à 20 de l'Accord III.

Article II.

Ce Fonds sera doté de la personnalité juridique, aura l'autonomie financière et sera entièrement substitué aux trois États dans les procès visés à l'article I.

Article III.

Les requêtes introductives des procès visés à l'article I, présentées contre la Roumanie, la Tchécoslovaquie ou la Yougoslavie, seront considérées d'office comme l'ayant été contre le Fonds agraire.

Les sentences seront rendues et exécutées, en cas de condamnation, exclusivement contre ce Fonds, la Roumanie, la Tchécoslovaquie et la Yougoslavie étant exemptes de toute responsabilité présente ou future pour lesdits procès.

Article IV.

Le Fonds ne sera tenu à aucun paiement avant d'avoir reçu notification de la totalité des jugements.

Afin d'accélérer cette notification, les Tribunaux Arbitraux Mixtes suivront un programme de travail qu'ils détermineront à l'avance.

Ce programme envisagera des sessions assez fréquentes pour terminer le plus tôt possible tous les procès par des sentences définitives.

Prezesi Mieszanych Trybunałów Rozjemczych będą usiłowali wyszukiwać i stosować możliwie najszybsze metody postępowania, ustalone przez procedurę pisaną terminy przewidziane w rozporządzeniach o procedurze będą skracane o połowę przy procesach wymienionych w art. I.

Artykuł V.

Orzeczenia będą przekazywane w miarę ich wydawania Komisji Zarządzającej Funduszu Rolnego, przewidzianej w Układzie III, podpisanym w dniu dzisiejszym, a dotyczącym organizacji i sposobu działania tego Funduszu.

Artykuł VI.

Natychmiast po otrzymaniu całości orzeczeń, wydanych w procesach, wymienionych w art. I, ale w każdym razie przed 31 grudnia 1932 r., Komisja Zarządzająca przystąpi do proporcjonalnego podziału, między stronami uprawnionymi, sum, płynących z mocy tych orzeczeń. Podział powyższy nie będzie jednak mógł przekroczyć środków płatniczych, jakimi rozporządza Fundusz.

Zarządzenie wydane przez Komisję wykonawczą ustali zasady podziału. Zarządzenie to będzie mogło przewidzieć wypłacanie pewnych zaliczek na rzecz uprawnionych.

Jeżeli po pierwszym podziale Fundusz będzie rozporządzał jeszcze dalszemi środkami, Komisja Zarządzająca przystąpi do nowego podziału między uprawnionych, wskazanych w orzeczeniach.

Jeżeli wydana była dostatecznie znaczna ilość orzeczeń i jeżeli zachodzi obawa, że dalsze orzeczenia ulegną opóźnieniu z powodów przypadkowych, będzie można przystąpić do tymczasowego podziału, pod warunkiem, że Komisja Zarządzająca zdoła określić w dostatecznym przybliżeniu sumy konieczne dla zadośćuczynienia orzeczeniom jeszcze nie poźwitym.

Uskutecznione na mocy tych różnych repartytywy wypłaty całkowicie zaspokoją uznane roszczenia uprawnionych.

Artykuł VII.

W procesach wymienionych w art. I, Mieszane Trybunały Rozjemcze nie będą kompetentne do wypowiedzenia się w sporach o zasady pomiędzy zainteresowanymi stronami tak, jak to wyłączone w wstępie niniejszego Układu, a mianowicie o wykładnię art. 250 Traktatu w Trianon. Wydają one i umotywiają swe wyroki wyłącznie na mocy niniejszego Układu i wyznaczą powodom, w razie potrzeby, odszkodowanie obciążające Fundusz Rolny.

Artykuł VIII.

Mieszane Trybunały Rozjemcze zbadają, czy powód jest obywatelem węgierskim, uprawnionym, w myśl Traktatu w Trianon, i czy majątek jego uległ wyłączeniu przez zastosowanie ustawodawstwa rolnego. W wypadku twierdzącym, Mieszane Trybunały Rozjemcze wypowiedzą się co do wysokości ewentualnego odszkodowania.

Les présidents des Tribunaux Arbitraux Mixtes s'efforceront de rechercher et d'appliquer les méthodes les plus rapides possibles. Les délais réguliers de la procédure écrite prévue dans les Règlements de procédure seront abrégés de la moitié dans les procès visés à l'article 1er.

Article V.

Les sentences seront remises, au fur et à mesure qu'elles seront rendues, à la Commission de Gestion du Fonds agricole, prévue dans l'Accord III signé ce jour concernant l'organisation et le fonctionnement de ce Fonds.

Article VI.

Aussitôt que la Commission de Gestion aura reçu la totalité des sentences rendues dans les procès visés à l'article 1er, mais en tout cas avant le 31 décembre 1932, elle procédera entre les bénéficiaires desdites sentences à une répartition proportionnelle, dont le total ne pourra dépasser les disponibilités du Fonds.

Un règlement établi par la Commission de Gestion du Fonds fixera les règles de la répartition. Ce règlement pourra prévoir la délivrance de certains acomptes aux bénéficiaires.

Si, après une première répartition, de nouvelles disponibilités du Fonds se présentent, la Commission de Gestion opérera une nouvelle répartition entre les bénéficiaires désignés dans les sentences.

Si un nombre suffisamment important de sentences a été rendu et s'il est à craindre que les autres sentences se trouvent retardées pour des causes fortuites, il pourra être procédé à une répartition provisoire, à la condition que la Commission de Gestion puisse apprécier avec une approximation suffisante les sommes nécessaires pour faire face aux sentences non encore rendues.

Les paiements alloués en vertu de ces diverses répartitions éteindront le droit total des bénéficiaires.

Article VII.

Dans les procès visés à l'article 1er, les Tribunaux Arbitraux Mixtes n'auront aucune compétence pour se prononcer sur les divergences de principe entre les parties en cause, telles qu'elles se trouvent exposées dans le préambule du présent Accord, notamment pour interpréter l'article 250 du Traité de Trianon. Ils prononceront et motiveront leurs sentences exclusivement sur la base du présent Accord et assigneront aux requérants, le cas échéant, une indemnité à la charge du Fonds.

Article VIII.

Les Tribunaux Arbitraux Mixtes examineront si le requérant est ressortissant hongrois qualifié en vertu du Traité de Trianon et si son bien a été approprié par l'application de la législation agricole. Dans le cas affirmatif, ils se prononceront sur le montant de l'indemnité éventuelle à allouer.

Odszkodowanie zostanie ustalone na mocy procedury sumarycznej i według zasad przyjętych uprzednio przez trzy Mieszane Trybunały Rozjemcze, po porozumieniu się z Komisją Zarządzającą Funduszu Rolnego.

Komisja Zarządzająca będzie mogła zawierać z powodami umowy polubowne.

Artykuł IX.

Mieszane Trybunały Rozjemcze czynne między Rumunją, Czechosłowacją i Jugosławją z jednej strony, a Węgrami z drugiej, będą dokompletowane każdy w swoim składzie dla wszystkich spraw rolnych i innych przez przybranie dwóch członków wybranych przez Stały Trybunał Sprawiedliwości Międzynarodowej z pośród obywateli państw, które pozostały neutralnymi w ostatniej wojnie i które posiadają odpowiednie kwalifikacje do wykonywania czynności arbitrow.

Artykuł X.

Dla wszystkich orzeczeń, dotyczących kompetencji lub treści wydawanych odtąd przez Mieszane Trybunały Rozjemcze we wszelkich procesach innych niż wymienione w art. I niniejszego Układu, Rumunja, Czechosłowacja i Jugosławja z jednej strony i Węgry z drugiej zgadzają się bez specjalnego porozumienia uznawać kompetencję Stałego Trybunału Sprawiedliwości Międzynarodowej, jako instancji apelacyjnej.

Prawo apelacji będzie mogło skuteczniać drogą skargi każde z państw, pomiędzy którymi ustanowiono Mieszany Trybunał Rozjemczy, w terminie trzy-miesięcznym od daty notyfikacji przedstawicielowi tego państwa wyroku powyższego Trybunału.

Artykuł XI.

Dla ułatwienia Układów polubownych Mieszane Trybunały Rozjemcze czynne między Rumunją, Czechosłowacją i Jugosławją z jednej strony, a Węgrami z drugiej, w żadnej kwestji spornej nie będą aż do dnia 20 października 1930 r. niczego rozstrzygały i do tej daty odłożą wszystkie terminy proceduralne.

Odroczenie to nie będzie się odnosiło do terminów ustalonych dla wnoszenia skarg wstępnych.

Artykuł XII.

W procesach wymienionych w art. I Rumunja, Czechosłowacja i Jugosławja będą miały prawo wyboru już to zatrzymania w Mieszanym Trybunale Rozjemczym swego sędziego narodowego, już to spowodowanie mianowania sędziego przez Fundusz Rolny. W tym ostatnim wypadku państwo zainteresowane pokryje wszelkie koszty, które to zastępstwo za sobą pociągnie.

W procesach tych Fundusz Rolny, jako pozwany, będzie reprezentowany przez swego przedstawiciela. Przedstawiciel Rządu Rumuńskiego, Czeskosłowackiego i Jugosłowiańskiego będzie miał prawo interwencji także jako organ informacyjny, w każdym wypadku, gdy tego zażąda.

L'indemnité sera établie par une procédure sommaire et suivant des méthodes que les trois Tribunaux Arbitraux Mixtes établiront d'avance après entente avec la Commission de Gestion du Fonds agraire.

Cette Commission de Gestion pourra conclure aussi des Accords amiables avec les requérants.

Article IX.

Les Tribunaux Arbitraux Mixtes fonctionnant entre, d'une part, la Roumanie, la Tchecoslovaquie et la Yougoslavie et, d'autre part, la Hongrie, seront, pour toutes les affaires agraires et autres, complétés chacun dans leur composition par l'adjonction de deux membres, choisis par la Cour Permanente de Justice Internationale parmi les ressortissants des Pays ayant été neutres au cours de la dernière guerre et offrant les qualités nécessaires pour remplir des fonctions arbitrales.

Article X.

Pour toutes les sentences de compétence ou de fond rendues désormais par les Tribunaux Arbitraux Mixtes dans tous les procès autres que ceux visés par l'article 1er du présent Accord, la Roumanie, la Tchecoslovaquie et la Yougoslavie, d'une part, et la Hongrie, d'autre part, conviennent de reconnaître à la Cour Permanente de Justice Internationale, sans qu'il y ait besoin de compromis spécial, compétence comme instance d'appel.

Le droit d'appel pourra être exercé par voie de requête par chacun des deux Gouvernements entre lesquels se trouve constitué le Tribunal Arbitral Mixte, dans un délai de trois mois à dater de la notification faite à son Agent de la sentence dudit Tribunal.

Article XI.

Pour faciliter des accords amiables, les Tribunaux Arbitraux Mixtes fonctionnant entre, d'une part, la Roumanie, la Tchecoslovaquie et la Yougoslavie, et, d'autre part, la Hongrie, ne statueront sur aucune question litigieuse jusqu'au 20 octobre 1930 et prorogeront jusqu'à cette date tous les délais de la procédure.

Cette prorogation ne s'appliquera pas aux délais établis pour le dépôt des requêtes introductives d'instance.

Article XII.

Dans les procès visés à l'article 1-er, la Roumanie, la Tchecoslovaquie et la Yougoslavie auront le choix soit de conserver leur juge national au Tribunal Arbitral Mixte, soit de faire nommer un juge par le Fonds agraire. Dans ce dernier cas, l'État en question devra subvenir à tous les frais que ce remplacement entraînera.

Dans ces procès, le Fonds agraire comme défendeur sera représenté par son Agent; l'Agent du Gouvernement de la Roumanie, de la Tchecoslovaquie et de la Yougoslavie pourra intervenir aussi comme organe d'information toutes les fois qu'il le désirera.

Artykuł XIII.

Terminy ustalone przepisami procedury każdego Mieszanego Trybunału Rozjemczego, czynnego między państwami wierzycielskimi i Węgry dla składania skarg są uznane za ostateczne we wszystkich sprawach i nie będą mogły być przedłużane.

Pozatem skargi opóźnione, złożone po 20 stycznia 1930 r., są uznane za nie do przyjęcia.

Artykuł XIV.

Co się tyczy spraw rolnych w Rumunji, to termin prekluzyjny (6 miesięcy), wymieniony w art. XIII będzie biec od dnia wydania przez Okręgową Komisję (Comisiunea de Ocol) orzeczenia w myśl ustawy o reformie rolnej dla Transylwanii, Banat, Crisana i Maramures z 30 lipca 1921 r. w przedmiocie działów gruntów, będących przedmiotem danego orzeczenia.

Artykuł XV.

Co się tyczy spraw rolnych Czechosłowacji, termin prekluzyjny (6 miesięcy) wymieniony wyżej liczy się od zawiadomienia właściciela o decyzji przeniesienia własności tak, jak to jest przewidziane w art. 2, 2a, 3 i 3a ustawy czechosłowackiej z 8 kwietnia 1920 r. Nr. 329 w sprawie podziałów gruntów stanowiących przedmiot tego postanowienia.

Artykuł XVI.

Co się tyczy spraw rolnych w Jugosławii, to kwestja prekluzji została rozwiązana przez ogólne postanowienia art. XIII do czasu ogłoszenia ostatecznej Ustawy rolnej. Po ogłoszeniu ustawy ostatecznej, Rządy Węgierski i Jugosłowiański zgodnie ustala od jakiego aktu, przewidzianego tą ustawą, zacznie biec termin prekluzyjny (6 miesięcy). W braku porozumienia znajdują zastosowanie ogólne postanowienia art. XIII.

Artykuł XVII.

W razie rozbieżności co do wykładni i zastosowania niniejszego Układu i w braku zgody pomiędzy zainteresowanymi stronami w sprawie wyznaczenia jedyne go arbitra, każde zainteresowane państwo będzie miało prawo zwrócić się w drodze skargi do Stałego Trybunału Sprawiedliwości Międzynarodowej, bez możności przeciwstawienia mu wyroku Mieszanego Trybunału Rozjemczego na mocy art. I niniejszego Układu.

Sporządzono w Paryżu w jednym egzemplarzu 28 kwietnia 1930 r.

LOUCHEUR
Dr. E. BENEŠ
Robert PERIER
W. A. C. GOODCHILD
W. A. C. GOODCHILD
W. A. C. GOODCHILD
W. A. C. GOODCHILD
W. A. C. GOODCHILD
Philippe ROY

Article XIII.

Les délais qui ont été fixés par les Règlements de Procédure de chaque Tribunal Arbitral Mixte fonctionnant entre les Puissances créancières et la Hongrie pour la présentation des requêtes sont déclarés définitifs pour toutes les affaires et ne pourront plus être prolongés.

En outre, toutes les requêtes tardives présentées après le 20 janvier 1930 sont déclarées irrecevables.

Article XIV.

En ce qui concerne les affaires agraires en Roumanie, le délai de forclusion (six mois) visé à l'article XIII courra à partir du jour où la Commission d'Arrondissement (Comisiunea de Ocol) aura rendu sa décision en vertu de la loi sur la réforme agraire pour la Transylvanie, Banat, Crisana et Maramures du 30 juillet 1921, au sujet des lots de terre faisant l'objet de ladite décision.

Article XV.

En ce qui concerne les affaires agraires en Tchécoslovaquie, le délai de forclusion (six mois) visé ci-dessus est compté de la notification faite au propriétaire de la décision de transfert, ainsi qu'il est prévu aux articles 2, 2a, 3 et 3a de la loi tchécoslovaque du 8 avril 1920, n° 329, au sujet des lots de terres faisant l'objet de ladite décision.

Article XVI.

En ce qui concerne les affaires agraires en Yougoslavie, la question de la forclusion est résolue par les dispositions générales de l'article XIII tant que la loi agraire définitive n'aura pas été promulguée. Après promulgation de la loi définitive, les Gouvernements de la Hongrie et de la Yougoslavie se mettront d'accord pour établir à partir de quel acte prévu par cette loi le délai de forclusion (six mois) commencera à courir. A défaut d'accord, les dispositions générales de l'article XIII trouveront application.

Article XVII.

En cas de divergence sur l'interprétation et l'application du présent Accord et à défaut d'accord entre les Parties intéressées sur la désignation d'un arbitre unique, tout État intéressé aura le droit de s'adresser par voie de requête à la Cour Permanente de Justice Internationale, sans qu'on puisse lui opposer une sentence du Tribunal Arbitral Mixte en vertu de l'article I du présent Accord.

Fait à Paris, en un seul exemplaire, le 28 avril 1930.

LOUCHEUR
Dr. E. BENEŠ
Robert PERIER
W. A. C. GOODCHILD
W. A. C. GOODCHILD
W. A. C. GOODCHILD
W. A. C. GOODCHILD
W. A. C. GOODCHILD
Philippe ROY

D. CAVADIAS
KORANYI
Igino BROCCHI
M. NAGAI
N. TITULESCU
J. MROZOWSKI
Tomas FERNANDEZ
Const. FOTITCH

U K Ł A D III

dotyczący organizacji i sposobu działania funduszu
agrarnego, zwanego funduszem A.

Utworzenie i sposób działania funduszu rolnego.

Układem, podpisanym dnia dzisiejszego z Rządem Węgierskim, przewidziano utworzenie funduszu pod nazwą „Fundusz rolny ustanowiony przez Układy Haskie z 20 stycznia 1930 r.”, a w skrócie „Fundusz rolny”, albo „Fundusz A”. Niniejsza konwencja ma na celu sprecyzowanie warunków utworzenia i sposobu działania tego funduszu.

Art. 1.

Kapitał funduszu wynosi 219.500.000 koron złotych (jedna korona złota równa się 0,304878 grama złota czystego).

Cyfrę 219.500.000 koron złotych osiągnięto, przyjmując za podstawę cyfry zawarte w memorjale Delegacji węgierskiej, złożonym na Konferencji Haskiej (II Komisja — Odszkodowania nieniemieckie) i dołączonym do niniejszego Układu (Aneks A). Węgry przedstawiły wtedy ogólną sumę rewindykacji w wysokości 310.000.000 koron złotych, którą to sumę zredukowano do 240.000.000 koron złotych.

Cyfry podstawowe, przyjęte w powyższym memorjale za średnią wartość jęgaru katastralnego w każdym z krajów, winny być skutkiem tego zredukowane w proporcji z 310 na 240.

Od tego czasu i wskutek nowo podjętych badań i zmian powierzchni, wyszczególnionych w artykułach 11 — 19 niniejszego Układu, dotyczącego reformy rolnej, przeprowadzanej właśnie w Czechosłowacji, kapitał funduszu uległ redukcji do 219.500.000 koron złotych w następstwie zmniejszenia powierzchni branej pod uwagę, przy zachowaniu tak samo zredukowanych cyfr podstawowych dla wartości jęgara.

Art. 2.

Oprócz wypłat przewidzianych powyżej ze strony Rumunii, Czechosłowacji i Jugosławii z tytułu odszkodowań lokalnych, Fundusz będzie rozporządzał następującymi annuitetami:

1) Począwszy od 1 lipca 1930 r. aż do 1943 r. włącznie, annuitetami płaconymi przez Węgry z tytułu odszkodowań, będących udziałem Belgji, Imperjum Brytyjskiego, Francji, Włoch, Japonji i Portugalji, stosownie do Układu z dn. 20 stycznia 1930 r. pomiędzy państwami wierzycielskimi.

2) Podczas każdego z 23-letnich lat od r. 1944 do 1966 włącznie: 6.100.000 koron złotych rocznie (sześciu milionami sto tysięcy), pobieranymi przez państwa wierzycielskie z sumy 13.500.000 koron złotych, którą Węgry zobowiązały się płacić przez 23 lat, po-

D. CAVADIAS
KORANYI
Igino BROCCHI
M. NAGAI
N. TITULESCU
J. MROZOWSKI
Tomas FERNANDES
Const. FOTITCH

ACCORD III

concernant l'organisation et le fonctionnement
d'un fonds agraire, dit fonds „A”.

Création et fonctionnement du fonds agraire.

Par un accord signé ce jour avec le Gouvernement hongrois, il a été prévu la constitution d'un fonds nommé „Fonds agraire institué par les Accords de La Haye du 20 janvier 1930” et en abrégé „Fonds agraire” ou „Fonds A”. La présente Convention a pour but de préciser les conditions de constitution et de fonctionnement de ce Fonds.

Article 1er.

Le capital du Fonds est de 219.500.000 couronnes-or (Une couronne-or est équivalente à 0,304878 gramme d'or fin).

Le chiffre de 219.500.000 couronnes-or a été obtenu en prenant pour base les chiffres indiqués dans le mémoire de la Délégation hongroise déposé à la Conférence de La Haye (2e Commission: Réparations non allemandes) et ci-annexé (Annexe A). A cette époque, la Hongrie présentait un total de revendications de 310.000.000 de couronnes-or qui a été réduit à 240.000.000 de couronnes-or.

Les chiffres de base, pris dans ledit mémoire pour la valeur moyenne du jęgar cadastral dans chacun des pays, doivent en conséquence être réduits dans la proportion de 310 à 240.

Depuis et à la suite de nouvelles enquêtes et des modifications de superficies spécifiées aux articles 11 à 19 du présent Accord relatifs à la réforme agraire en Tchécoslovaquie où elle est en cours d'exécution, le capital du Fonds a été réduit à 219.500.000 couronnes-or, conséquence des diminutions de superficies envisagées et en gardant les mêmes chiffres de base réduits pour la valeur du jęgar.

Article 2.

En sus des versements, ci-après prévus, par la Roumanie, la Tchécoslovaquie, la Yougoslavie au titre des indemnités locales, le Fonds disposera des annuités ci-dessous:

1° A partir du 1er juillet 1930 jusqu'en 1943 inclus, des annuités payées par la Hongrie au titre des réparations et constituant la part de la Belgique, de l'Empire Britannique, de la France, de l'Italie, du Japon et du Portugal en conformité de l'Arrangement du 20 janvier 1930 entre les Puissances créancières.

2° Pendant chacune des vingt-trois années de 1944 à 1966 inclus: 6.100.000 couronnes-or par an (six millions cent mille) prélevés par les États créanciers sur la somme de 13.500.000 couronnes-or

cząwszy od r. 1944 z tytułu wierzytelności specjalnych.

3) Począwszy od 1 kwietnia 1930 r. i aż do 1 kwietnia 1966 r. annuitetami płatnymi po połowie 1 października i 1 kwietnia każdego roku, przyczem pierwsza wpłata winna nastąpić 1 października 1930 r. a ostatnia 1 kwietnia 1966 r. Annuitety te będą wpłacone przez Belgię, Imperjum Brytyjskie, Francję i będą równe sumom otrzymanym efektywnie przez te państwa z tytułu reparacji bułgarskich, zgodnie z Układem z 20 stycznia 1930 r., zawartym między państwami wierzycielskimi.

4) Annuitetami płaconymi przez Imperjum Brytyjskie, Francję i Włochy, których maximum ustalono poniżej:

- a) 1931 i 1932 r. (to jest aż do 1 stycznia 1933 r.)
800.000 koron złotych rocznie, z czego 400.000 przez Francję i 400.000 przez Włochy.
- b) od 1933 r. do 1 stycznia 1944 r. (3.600.000 kor. zł. + 325.640 + 212.000) co czyni 4.137.640 koron złotych
z czego przypada
na Imperjum Brytyjskie	827.528
na Francję	1.680.000
na Włochy	1.630.112
- c) i od 1944 r. do 1 stycznia 1967 r. (2.280.000 kor. zł. + 544.690 + 354.606) co czyni 3.179.296 koron złotych
z czego przypada
na Imperjum Brytyjskie	579.269
na Francję	1.340.000
na Włochy	1.260.027

Annuitety te będą płatne po połowie 1-go lipca i 1-go stycznia każdego roku, przyczem pierwsza wpłata winna być dokonana 1-go lipca 1931 r. dla annuitetów wyszczególnionych pod lit. a), 1-go lipca 1933 r. dla wymienionych pod lit. b), i 1-go lipca 1944 r. dla wskazanych pod lit. c), przyczem ostatnia wpłata dla tych ostatnich powinna być skuteczną 1 stycznia 1967 r.

W wypadku wyczerpania rezerwy specjalnej, przewidzianej przez art. 20 niniejszego Układu, Fundusz rozporządzać będzie również, poza wpłatami wyżej wzmiankowanymi, wpływami przewidzianymi przez wspomniany artykuł.

Uzgodniono, że w żadnym razie trzy państwa (Imperjum Brytyjskie, Francja i Włochy) nie będą zobowiązane do wpłat wyższych aniżeli wyżej wymienione, z zastrzeżeniem przewidzianem przez art. 20 niniejszego Układu, odnośnie do interwencji Francji i Włoch w sprawie utworzenia rezerwy specjalnej, przy równoczesnym uwzględnieniu art. 12.

Art. 3.

Fundusz Rolny wypuści obligacje o wartości nominalnej, równej ostatecznej wysokości funduszu, który będzie ustalony przy uwzględnieniu redukcji, przewidzianych w niniejszym Układzie, jak i powiększenia, które mogłoby wynikać na skutek wyłączeń, o których mówi art. 17 i 18 niniejszego Układu.

que la Hongrie s'est engagée à payer pendant vingt-trois années à partir de 1944, au titre des créances spéciales.

3° A partir du 1er avril 1930 et jusqu'au 1er avril 1966, des annuités payables par moitié le 1er octobre et le 1er avril de chaque année, le premier paiement devant avoir lieu le 1er octobre 1930 et le dernier le 1er avril 1966. Ces annuités seront versées par la Belgique, l'Empire Britannique, la France, l'Italie, et seront égales aux sommes effectivement reçues par lesdites Puissances au titre des réparations bulgares, en conformité de l'Arrangement du 20 janvier 1930 entre les Puissances créancières.

4° Des annuités versées par l'Empire Britannique, la France et l'Italie et dont les maxima sont ci-dessous fixés:

a. 1931 et 1932 (soit jusqu'au 1er janvier 1933):
800.000 couronnes-or par an, dont 400.000 par la France et 400.000 par l'Italie.

b. De 1933 au 1er janvier 1944:
(3.600.000 C. O. + 325.640 + 212.000) soit 4.137.640 couronnes-or, dont:

Par l'Empire Britannique	827.528
Par la France	1.680.000
Par l'Italie	1.630.112

c. Et de 1944 au 1er janvier 1967:
(2.280.000 C. O. + 544.690 + 354.606) soit 3.179.296 couronnes-or, dont:

Par l'Empire Britannique	579.269
Par la France	1.340.000
Par l'Italie	1.260.027

Ces annuités seront payables par moitié le 1er juillet et le 1er janvier de chaque année, le premier paiement devant être fait pour les annuités sous lettre (a) le 1er juillet 1931, pour celles sous lettre (b) le 1er juillet 1933 et pour celles sous lettre (c) le 1er juillet 1944, le dernier paiement devant, pour celles-ci, être fait le 1er janvier 1967.

En cas d'utilisation de la réserve spéciale visée par l'article 20 du présent Accord, le Fonds disposera également, en sus des versements ci-dessus mentionnés, des ressources prévues par ledit article.

Il est entendu qu'en aucun cas les trois Puissances (Empire britannique, France, Italie) ne seront tenues à des versements supérieurs à ceux indiqués ci-dessus, sauf ce qui est dit à l'article 20 du présent Accord en ce qui concerne l'intervention de la France et de l'Italie dans la constitution de la réserve spéciale, compte tenu aussi de l'article 12.

Article 3.

Le Fonds agraire émettra des obligations pour un capital nominal égal au montant définitif du Fonds qui sera fixé en tenant compte des réductions prévues au présent Accord ainsi que de l'augmentation qui pourrait résulter des expropriations visées aux articles 17 et 18 du présent Accord.

Wszystkie obligacje Funduszu będą tego samego typu i korzystać będą z tej samej gwarancji. Opiewać będą na walutę poszczególnych krajów na zasadzie korony złotej, gdy tak zadecyduje Komisja Zarządzająca.

Obliczenia dotyczące emisji tych obligacji dokonano w koronach złotych i na zasadzie obsługi procentów w wysokości 4%, poczynwszy od r. 1933 do 1966 r., z tem, że amortyzacja tytułów ma być dokonywaną poczynwszy od r. 1944 w ten sposób, by annuitet globalny procentów i amortyzacji był jednaki dla każdego roku między 1944 a 1966.

Art. 4.

Fundusz będzie zorganizowany, zarządzany i reprezentowany przez Komisję złożoną z czterech członków. Jednego z nich mianuje Rząd Węgierski, trzech zaś Komitet Finansowy Ligi Narodów, lub inna podobna instytucja wybrana przez trzy mocarstwa Francję, Wielką Brytanię i Włochy.

Art. 5.

Komisja Zarządzająca czuwać będzie nad tem, by wpłaty przewidziane w niniejszym Układzie były regularnie dokonywane, a o każdej zwłoce powiadamiać będzie mocarstwa podpisujące niniejszy Układ, które, w razie potrzeby, porozumieją się w sprawie usunięcia wszelkich powodów zwłoki.

Art. 6.

Komisja Zarządzająca jest upoważniona do przyjmowania oferty, skupu czy dyskonta całości albo pewnej części, którychkolwiek bądź przypadających jej annuitetów.

Art. 7.

W razie gdy środki gotówkowe na to pozwolą, Komisja Zarządzająca będzie mogła skutecznie wypłaty umowne w gotówce przy odpowiedniej anulacji obligacji wypuszczonych przez Fundusz i przyznawać zaliczki na obligacje. Komisja Zarządzająca będzie miała też możność dokonywać amortyzacji obligacji przez ich skupy na wolnym targu.

Art. 8.

Komisja Zarządzająca dołoży wszelkich starań, ażeby mobilizacja pośrednia, czy bezpośrednia wypuszczonych przez Fundusz obligacji mogła się odbywać w najszerszej mierze i możliwie najlepszych warunkach. Wobec tego, że emisja i mobilizacja obligacji będzie mogła nastąpić dopiero po upływie pewnego czasu, Komisja Zarządzająca zamianuje, jeśli to uzna za wskazane, Komitet finansowy. Zadaniem Komitetu będzie badanie, kiedy i w jakich warunkach mogłoby mieć miejsce dokonywanie mobilizacji oraz występowanie z propozycjami, w tym przedmiocie przed Komisją Zarządzającą. Członkowie Komitetu finansowego będą wybrani z pośród obywateli krajów, posiadających poważny rynek finansowy, w czem rozumie się także Węgry. Komisja Zarządzająca nie będzie mogła dokonać mobilizacji tytułów, jeżeli węgierski członek Komisji zażąda odroczenia tej sprawy.

Toutes les obligations du Fonds seront du même type et jouiront notamment des mêmes garanties. Elles seront libellées en monnaies de divers pays sur la base de la couronne-or si la Commission de Gestion le décide ainsi.

Les calculs en vue de l'émission de ces obligations ont été faits en couronnes-or et sur la base d'un service d'intérêt au taux de 4 p. % à partir de 1933 jusqu'en 1966, l'amortissement des titres étant effectué à partir de 1944 de telle façon que l'annuité totale d'intérêts et d'amortissement soit égale pour chaque année de 1944 à 1966.

Article 4.

Le Fonds sera organisé, géré et représenté par une Commission composée de quatre membres dont un nommé par le Gouvernement hongrois et trois par le Comité Financier de la Société des Nations ou tel autre organisme choisi par les trois Puissances: France, Grande-Bretagne et Italie.

Article 5.

La Commission de Gestion veillera à ce que soient régulièrement effectués les versements prévus au présent Accord et notifiera tout retard dans les versements aux Puissances signataires du présent Accord, qui, le cas échéant, se concerteront en vue de l'élimination de toute cause de retard.

Article 6.

La Commission de Gestion est autorisée à accepter des offres de rachat ou d'escompte portant sur le total ou sur une partie de n'importe quelles annuités lui revenant.

Article 7.

Dans le cas où les disponibilités en espèces le permettraient, la Commission de Gestion pourra faire des versements transactionnels en espèces contre annulation des obligations émises par le Fonds et pourra aussi accorder des avances sur les obligations. Elle aura également la faculté d'effectuer l'amortissement des obligations par des rachats sur le marché libre.

Article 8.

La Commission de Gestion fera toute diligence pour que la mobilisation directe ou indirecte des obligations émises par le Fonds puisse s'opérer dans la plus large mesure et dans les meilleures conditions possibles. Étant donné que l'émission et la mobilisation des obligations ne pourront être effectuées qu'après un certain délai, la Commission de Gestion nommera, si elle le juge utile, un Comité financier qui sera chargé d'étudier quand et dans quelles conditions une opération de mobilisation pourrait avoir lieu et de faire des propositions à ce sujet à la Commission de Gestion. Les membres du Comité financier seront choisis parmi les ressortissants des pays ayant un important marché financier, y compris la Hongrie. La Commission de Gestion ne pourra effectuer la mobilisation des titres si le membre hongrois de la Commission en demande l'ajournement.

Komisja Zarządzająca będzie mogła zażądać od Banku Rozrachunków Międzynarodowych, by przyjął rolę Trustu dla Funduszu. W wypadku, gdyby ten Bank zgodził się zadośćuczynić wezwaniu, państwa biorące udział w Funduszu wydadzą polecenie, stale obowiązujące ten Bank, aby periodycznie przynosił sumy należne od każdego państwa, w miarę ich wymagalności, i zgodnie z niniejszym Układem, z rachunku rzeczowego państwa na rachunek Funduszu.

Dla zapewnienia korzystniejszych warunków lokaty tytułów, Komisja Zarządzająca zwróci się w odpowiednim czasie do Rządów państw posiadających poważny rynek finansowy, ażeby uzyskać, w miarę możliwości, odpowiednie ułatwienia dla tytułów.

Dołoży ona również starań, aby otrzymać dla Funduszu wszystkie ułatwienia skarbowe, jakie będzie mogło przyznać państwo, na którego terytorjum Fundusz będzie miał swoją siedzibę.

Komisja Zarządzająca wybierze również siedzibę Funduszu.

Koszty procesu, funkcjonowania i wogóle wszystkie koszty zarządu Funduszu, obciążają Fundusz. W tym celu przewidziano w rozrachunku, że suma 4.800.000 koron będzie pobierana z pierwszych wpłat dokonanych na rzecz Funduszu Rolnego dla zasilenia go w ponoszeniu tych wydatków.

Art. 9.

Dla przeprowadzenia reformy rolnej w Rumunji w stosunku do obecnych i przyszłych powodów węgierskich, o czym mówi I. artykuł II. Układu, Rumunja nie ma innego zobowiązania niż wpłacanie na rzecz Funduszu swojej renty lokalnej, ustalonej dla całości i ryczałtowo, jak następuje:

- a) Rumunja zgadza się wpłacać corocznie do Funduszu Rolnego począwszy od 1931 r. annuitet 500.000 koron i to aż do r. 1944 włącznie, płatny po połowie 1-go lipca i 1-go stycznia każdego roku, a począwszy od 1944 r. aż do 1-go stycznia 1967 r. włącznie, annuitet 836.336 koron złotych (osiemset trzydzieści sześć tysięcy trzysta trzydzieści sześć koron złotych), płatnych w ten sam sposób.
- b) Rząd Rumuński odzyskuje wolną rozporządzalność rentami lokalnymi, które przyznał powodom węgierskim.
- c) Ponieważ niektórzy z powodów węgierskich weszli już w posiadanie renty rumuńskiej, nastąpi wobec tego redukcja, ustalonych powyżej annuitetów.

W tym celu ustali się sumę nominalną renty rumuńskiej, przyjętej w ten sposób tytułem spłaty; sumę tę skonwertuje się na korony złote, biorąc za podstawę parytet monetarny.

Dla okresu od 1931 r. aż do 1-go stycznia 1944 r. włącznie, annuitet będzie zmniejszony o 4% tej sumy, a dla okresu między 1-m lipca 1944 r. a 1-m stycznia 1967 r. włącznie, o sześć i sześćdziesiąt dziewięć setnych procent (6,69%) tejże sumy.

La Commission de Gestion aura le droit de demander à la Banque des Règlements Internationaux d'assumer le rôle de Trustee pour le Fonds. Au cas où cette Banque accepterait de donner suite à cette demande, les États contributeurs au Fonds donneront un ordre permanent à la susdite Banque pour transférer périodiquement dans la mesure où elles seront exigibles, les sommes à verser par chaque État, selon les prévisions du présent Accord, du compte du dit État au compte du Fonds.

En vue d'assurer des conditions plus favorables pour le placement des titres, la Commission de Gestion s'adressera en temps utile aux Gouvernements des États ayant un marché financier important, afin d'obtenir si possible pour les titres les facilités nécessaires.

Elle s'efforcera aussi d'obtenir pour le Fonds toutes les facilités fiscales que l'État, sur le territoire duquel le Fonds aura son siège, pourra accorder.

Le siège du Fonds sera choisi également par la Commission de Gestion.

Les frais des procès, de fonctionnement et en général tous les frais de gestion du Fonds sont à la charge du Fonds. A cet effet, il a été prévu dans les calculs qu'une somme de quatre millions huit cent mille couronnes serait prélevée sur les premiers versements reçus par le Fonds agraire pour aider le Fonds à supporter ces frais.

Article 9.

Pour l'application de la réforme agraire en Roumanie aux requérants hongrois présents et futurs, comme il est dit à l'article 1 de l'Accord II, la Roumanie n'a aucune autre obligation que celle de verser au Fonds sa rente locale fixée pour le tout et à forfait comme suit:

a. La Roumanie accepte de verser chaque année, au Fonds agraire, à partir de 1931, une annuité de 500.000 couronnes-or et cela jusqu'au 1er janvier 1944 inclus, payable par moitié le 1er juillet et le 1er janvier de chaque année et, à partir de 1944 jusqu'au 1er janvier 1967 inclus, une annuité de 836.336 couronnes-or (huit cent trente-six mille trois cent trente-six couronnes-or) payable de la même façon.

b. Le Gouvernement roumain reprend la libre disposition des rentes locales qu'il avait consignées en faveur des requérants hongrois.

c. Certains requérants hongrois ayant déjà pris possession de la rente roumaine, il y aura lieu de réduire en conséquence les annuités ci-dessus fixées.

Pour cela, on établira le montant nominal de la rente roumaine ainsi acceptée en paiement; on convertira ce montant en couronnes-or, sur la base de la parité monétaire.

Pour la période de 1931 jusqu'au 1er janvier 1944 inclus, l'annuité sera diminuée de 4 p. 100 de ce montant, et pour la période du 1er juillet 1944 jusqu'au 1er janvier 1967 inclus de 6,69 p. 100 de ce montant (6,69 p. 100).

Annuitet będzie zredukowany na tych samych warunkach dla renty rumuńskiej, odpowiednio do gruntów węgierskich powodów, oddalonych przez Mieszany Trybunał Rozjemczy już to z powodu niekompetencji, albo prekluzji, już też dla jakiegokolwiek innego powodu.

Redukcja ta nie nastąpi jednak, jeżeli Trybunał skonstatuje, że powód jest obywatelem rumuńskim.

W chwili przeprowadzania powyższej redukcji Rumunia przedstawi Komisji Mieszanej dowody wręczenia renty, a co się tyczy powodów oddalonych przez Mieszany Trybunał Rozjemczy, zakomunikuje lokalne decyzje władz rumuńskich, ustalające odszkodowanie.

Ustalono, że, o ile chodzi o Rumunię, Układ ma charakter ryczałtowy, niezależnie od obszaru gruntów, będących przedmiotem procesów, wyliczonych w art. 1 Układu II, podpisanego dnia dzisiejszego.

Art. 10.

Dla całkowitej spłaty swych zobowiązań wobec Funduszu Rolnego, Jugosławia wpłacać do niego będzie corocznie, począwszy od r. 1931 annuitet 1.000.000 koron złotych i to aż do 1-go stycznia 1944 r. włącznie, po połowie 1-go lipca i 1-go stycznia każdego roku, a począwszy od 1944 r. aż do 1-go stycznia 1967 r. włącznie, annuitet 1.672.672 koron złotych (milion sześciuset siedemdziesięciu dwu tysięcy sześciuset siedemdziesięciu dwu koron złotych) płatny na tych samych warunkach.

Cyfra ta przedstawia ryczałtowo pełną sumę odszkodowań, które mogą być udzielone przez jugosłowiańską, własnie opracowywaną, ustawę z tytułu gruntów wywłaszczonych, należących do przyszłych i obecnych powodów stosownie do art. 1 Układu II, podpisanego dnia dzisiejszego.

Kapitał Funduszu Rolnego będzie zmniejszony o 387 koron złotych dla jugaru katastralnego, pozostawionego właścicielom od początku reformy rolnej, przy własnościach, będących przedmiotem procesów omówionych w art. 1 Układu II, podpisanego w dniu dzisiejszym.

To samo dotyczyć będzie jugarów katastralnych, należących do właścicieli, będących powodami w dniu podpisu niniejszego Układu, wobec których Mieszany Trybunał Rozjemczy uznał się niekompetentnym albo których skargę oddalił.

To zmniejszenie kapitału Funduszu będzie miało za odpowiednik:

1) aż do ilości 30.000 jugarów katastralnych, pozostawionych w ten sposób właścicielom, względnie zwolnionych, zmniejszenie przypadającego Jugosławii annuitetu o 15 koron złotych 48 na jugar aż do 1-go stycznia 1944 r. włącznie, i o 25 koron złotych 89 od 1-go lipca 1944 r. do 1-go stycznia 1967 r. włącznie.

2) Powyżej 30.000 jugarów katastralnych, pozostawionych w ten sposób właścicielom lub zwolnionych i dla jugaru nadliczbowego, zmniejszenie przypadającego Jugosławii annuitetu o 6 koron i 24 setne aż do 1-go stycznia 1944 r. włącznie, i o 10 koron 44 setne od 1-go lipca 1944 r. do 1-go czerwca 1967 r.

L'annuité sera réduite dans les mêmes conditions pour la rente roumaine correspondant aux terres des requérants hongrois que le Tribunal Arbitral Mixte débouterait, soit pour raison d'incompétence ou de forclusion, soit pour toute autre raison. Toutefois, cette réduction ne sera pas effectuée si le Tribunal constate que le requérant est de nationalité roumaine.

Au moment où elle fera cette réduction, la Roumanie présentera à la Commission de Gestion les preuves de la remise de la rente et, en ce qui concerne les requérants qui auront été déboutés par le Tribunal Arbitral Mixte, elle communiquera les décisions des Autorités roumaines fixant l'indemnité locale.

Il reste entendu qu'en ce qui concerne la Roumanie l'Accord a un caractère forfaitaire quelle que soit l'étendue des terres faisant l'objet des procès visés à l'article 1er de l'Accord II signé ce jour.

Article 10.

Pour l'acquittement total de ses obligations envers le Fonds agraire, la Yougoslavie versera audit Fonds agraire chaque année, à partir de 1931, une annuité de 1.000.000 (un million) de couronnes-or et cela jusqu'au 1-er janvier 1944 inclus, payable par moitié le 1-er juillet et le 1-er janvier de chaque année et, à partir de 1944 jusqu'au 1-er janvier 1967 inclus, une annuité de 1.672.672 couronnes-or (un million six cent soixante-douze mille six cent soixante-douze couronnes-or) payable dans les mêmes conditions.

Cette somme représente à forfait le montant total des indemnités qui pourront être allouées par la loi yougoslave en préparation, pour les terres expropriées appartenant aux requérants présents et futurs dans les termes de l'article 1er de l'Accord II signé ce jour.

Le capital du Fonds agraire sera diminué de 387 couronnes-or par jugar cadastral laissé aux propriétaires depuis le début de la réforme agraire, dans les propriétés faisant l'objet des procès visés à l'article 1er de l'Accord II de ce jour.

Il en sera de même pour les jugars cadastraux appartenant aux propriétaires requérants actuels à la date de la signature des présents Accords pour lesquels le Tribunal Arbitral Mixte se déclarerait incompétent ou que le Tribunal débouterait.

Cette diminution du capital du Fonds aura comme contre-partie:

1° Jusqu'à concurrence de 30.000 jugars cadastraux ainsi laissés aux propriétaires ou dégagés, une diminution de l'annuité à payer par la Yougoslavie de 15 couronnes-or 48 par jugar jusqu'au 1er janvier 1944 inclus et de 25 couronnes-or 89 du 1er juillet 1944 au 1er janvier 1967 inclus.

2° Au delà de 30.000 jugars cadastraux ainsi laissés aux propriétaires ou dégagés, et par jugar supplémentaire, une diminution de l'annuité à payer par la Yougoslavie de 6 couronnes 24 centièmes jusqu'au 1er janvier 1944 inclus et de 10 couronnes 44 centièmes du 1er juillet 1944 au 1er janvier 1967 inclus et

włącznie, i przelew sumy 231 koron złotych z Funduszu „A” na Fundusz „B” (Sekcja jugosłowiańska).

Komisja Zarządzająca Funduszu będzie mogła w każdym razie wnosić poprawki do cyfry 387 koron złotych, biorąc w rachubę jakość gruntów, pozostawionych właścicielom. Jugosławia będzie miała więc możność albo przyjąć oszacowanie Komisji Zarządzającej i w tym wypadku, potrącenia wyszczególnione wyżej, będą obliczane na podstawie zmienionych w ten sposób cen, albo też anulować uwolnienie gruntów pozostawionych właścicielom.

Szczegółowy wykaz gruntów uwolnionych, będzie staraniem Rządu Jugosłowiańskiego podany do wiadomości Funduszu.

Postanawia się, że, jeżeli chodzi o Jugosławję, Układ ma charakter ryczałtowy niezależnie od obszaru gruntów, będących przedmiotem procesów, wspomnianych w art. 1 Układu II, podpisanego w dniu dzisiejszym.

Art. 11.

Co się tyczy Czechosłowacji, to wobec tego, że reforma rolna jest tam właśnie w fazie przeprowadzania, przystąpiono do nowego zbadania cyfr.

Układy polubowne, zawarte w Czechosłowacji z jakimkolwiek obywatelem węgierskim co do wprowadzenia w życie reformy rolnej na jego gruntach, będą dotrzymane przez obie strony.

Takimi Układami uregulowano procesy rolne pewnej liczby obywateli węgierskich, którzy przed 10 stycznia 1930 r. odstąpili od procesów wniesionych przez nich przed Mieszany Trybunał Rozjemczy, a dotyczących globalnie powierzchni około 275 jugarów katastralnych (t. zw. pierwsza kategoria), stosownie do wykazu wymienionego między Rządami zainteresowanymi.

Art. 12.

Poza tą powierzchnią, obszar gruntów, na których odbywa się właśnie wywłaszczenie i które wywołały procesy przed 20 stycznia 1930 r., wynosi około 586.000 jugarów (t. zw. druga kategoria).

Czechosłowacja oświadcza, że ta kategoria własności, stanowiących obszar blisko 145.000 jugarów katastralnych, a będących przedmiotem procesu przed Mieszanym Trybunałem Rozjemczym pod Nr. 821, była przedmiotem Układu bezpośredniego, obecnie zaprzeczonego przez dawnego właściciela. Proces ten będzie się toczył dalej przeciwko Funduszowi Agrarnemu, podobnie jak to przewidziano dla procesów wymienionych w art. 1 Układu II. Warunki, na jakich nastąpiłoby pokrycie ewentualnego ryzyka zostały uregulowane przez Układ specjalny z tejże daty między Rządami zainteresowanymi.

Z drugiej strony Czechosłowacja wyjaśniła, że uregulowała całkowicie przez Układ polubowny spory Nr. 62 i 74, dotyczące powierzchni ogólnej blisko 90.000 jugarów i że uzyskała zrzeczenie się wdrożonego postępowania sądowego.

W tych warunkach procesy, będące w toku, podpadające pod drugą kategorię, nie rozciągają się na większy obszar własności niż 351.000 jugarów całej powierzchni.

le virement d'une somme de 231 couronnes-or du Fonds „A” au Fonds „B” (Section yougoslave).

Toutefois, il pourra être apporté des correctifs au chiffre de 387 couronnes-or par la Commission de Gestion du Fonds pour tenir compte de la qualité des terres laissées aux propriétaires. La Yougoslavie aura alors la faculté soit d'accepter l'évaluation de la Commission de Gestion et, dans ce cas, les déductions susvisées seront calculées sur la base de ces prix ainsi modifiés, soit d'annuler la libération des terres laissées aux propriétaires.

La liste détaillée des terres libérées sera, par les soins du Gouvernement yougoslave, notifiée au Fonds.

Il reste entendu qu'en ce qui concerne la Yougoslavie l'Accord a un caractère forfaitaire quelle que soit l'étendue des terres faisant l'objet des procès visés à l'article 1-er de l'Accord II signé ce jour.

Article 11.

En ce qui concerne la Tchécoslovaquie, étant donné que la réforme agraire est actuellement en cours d'exécution, il a été procédé à un nouvel examen des chiffres.

Les Arrangements amiables conclus en Tchécoslovaquie avec tout ressortissant hongrois au sujet de l'application de la réforme agraire à ses biens seront observés de part et d'autre.

Par de tels arrangements, ont été réglés les procès agraires d'un certain nombre de ressortissants hongrois qui, avant le 20 janvier 1930, se sont désistés des procès intentés par eux devant le Tribunal Arbitral Mixte et portant, au total, sur une superficie d'environ 275.000 jugars cadastraux (dite première catégorie) suivant la liste échangée entre les Gouvernements intéressés.

Article 12.

En dehors de cette superficie, celle des terres sur lesquelles l'expropriation est en cours et qui ont donné lieu à des procès avant le 20 janvier 1930 est de 586.000 jugars environ (dite deuxième catégorie).

La Tchécoslovaquie déclare que sur cette quantité les propriétés d'une superficie de 145.000 jugars cadastraux environ, faisant l'objet d'un procès devant le Tribunal Arbitral Mixte sous le n° 821, ont donné lieu à un Accord direct, accord aujourd'hui contesté par l'ancien propriétaire.

Ce procès sera poursuivi contre le Fonds agraire, ainsi qu'il est prévu pour les procès visés à l'article 1er de l'Accord II. Les conditions dans lesquelles serait couvert le risque éventuel sont réglées par un Accord spécial en date de ce jour, entre les Gouvernements intéressés.

D'autre part, il a été expliqué par la Tchécoslovaquie qu'elle avait complètement réglé par un Arrangement amiable les litiges n° 62 et n° 74, relatifs à une superficie totale de 90.000 jugars environ et qu'elle a obtenu le désistement de l'instance engagés.

Dans ces conditions, les procès en cours entrant dans la deuxième catégorie ne portent plus que sur des propriétés d'une superficie totale de 351.000 jugars environ.

Art. 13.

Co do tych 351.000 jugarów katastralnych, w przybliżeniu, Rząd Czeskosłowacki, przeprowadzając reformę rolną, uwolnił lub uwolni na korzyść właścicieli, podnoszących obecnie roszczenia, minimum 100.000 jugarów katastralnych.

Dla obliczenia tej powierzchni ustalono, że, o ile chodzi o grunty stanowiące współwłasność, wchodzi w rachubę jedynie część przypadająca na podnoszącego roszczenia.

Gdy jakiś właściciel był upoważniony do sprzedania swej własności, ilość gruntów, która powinna być uwolniona, wejdzie w rachubę przy obliczeniu 100.000 jugarów, mających być uwolnionymi.

Lecz, gdy jakiś właściciel jest zobowiązany przez władze czeskie do sprzedaży gruntów osobom trzecim, grunty te nie wejdą w rachubę przy obliczaniu 100.000 jugarów, z powodu upodobnienia tych sprzedaży do wywłaszczenia.

Uwzględnia się przy obliczaniu obszarów gruntów, które władze czeskosłowackie zaofiarowały zwolnić podnoszącemu roszczenie, jeżeli wyjątkowo tenże opuszcza je zupełnie dobrowolnie.

Grunty uwolnione muszą również być wzięte w rachubę przy obliczaniu tych 100.000 jugarów katastralnych w wypadku, gdy Mieszany Trybunał Rozjemczy ustali, że powód, o którym mowa, nie jest uprawnionym obywatelem węgierskim, albo jeśli Trybunał uzna się niekompetentnym, albo oddali wnoszącego roszczenie, lub wreszcie jeżeli ten odstępuje od procesu.

Art. 14.

Czechosłowacja wpłaciła lub wpłaci bezpośrednio właścicielom, wnoszącym roszczenia, odszkodowania winne im z tytułu ustawy na jej terytorjum obowiązującej. Użycie tych odszkodowań na spłatę długów i ciężarów publicznych właściciela, zgodnie z prawem obowiązującym, będzie uznane za spłatę bezpośrednią.

Sumy wpłacone uprawnionym będą uznane za wpłacone na rzecz Funduszu Rolnego i będą potrącone każdemu uprawnionemu z sum, które Fundusz miałby uregulować.

Jeżeli jakiś właściciel nie przyjmuje wpłat, sumy będą wniesione wprost do Funduszu.

Art. 15.

O ile chodzi o Czechosłowację, postanawia się, że kapitał Funduszu będzie zmniejszony, jak to wyrażono poniżej:

1) Dla każdego jugaru katastralnego uwolnionego ponad liczbę 100.000 jugarów katastralnych, przyjętą przez poprzedni art. 13, kapitał Funduszu ulegnie redukcji o 226 koron złotych na jugar zwolniony w ten sposób dodatkowo.

2) Co się tyczy własności (kategoria druga), co do których proces umarza się z powodu układu, względnie odstąpienia strony albo też z powodu których Trybunał uznaje się za niekompetentny, względnie oddala powoda, we wszystkich tych wypadkach

Article 13.

Sur ces 351.000 jugars cadastraux environ, le Gouvernement tchécoslovaque, par l'application de sa loi agraire, a libéré ou libérera au profit des propriétaires requérants actuels, un minimum de 100.000 jugars cadastraux.

Pour le calcul de cette superficie, il est précisé que lorsqu'il s'agit de terres en copropriété, la quote-part revenant au requérant entre seule en ligne de compte.

Lorsqu'un propriétaire a été autorisé à vendre sa propriété, la quantité de terres qui devait y être libérée entrera en ligne de compte pour les 100.000 jugars à libérer.

Mais, lorsqu'un propriétaire est obligé par les autorités tchécoslovaques de vendre des terres à des tierces personnes, ces terres n'entreront pas en ligne de compte pour les 100.000 jugars, ces ventes étant assimilées à des expropriations.

Entrent en ligne de compte les étendues de terres que les autorités tchécoslovaques ont offert de libérer à un requérant si, exceptionnellement, ce requérant les abandonne de plein gré.

Les terres libérées doivent entrer de même dans le calcul des 100.000 jugars cadastraux, dans le cas où le Tribunal Arbitral Mixte établit que le requérant dont il s'agit n'est pas un ressortissant hongrois qualifié, ou si le Tribunal se déclare incompétent, ou s'il déboute le requérant, ou bien encore si celui-ci se désiste de son procès.

Article 14.

La Tchécoslovaquie a versé ou versera directement aux propriétaires requérants les indemnités dues en vertu de la loi locale. L'emploi de ces indemnités à l'acquittement des dettes et des charges publiques du propriétaire selon les lois locales sera considéré comme un versement direct.

Les sommes versées aux ayants droit seront considérées comme versées au Fonds agraire et viendront, pour chaque ayant droit, en diminution de celles que le Fonds aurait à lui régler.

Si un propriétaire n'accepte pas le payement, les sommes seront versées directement au Fonds.

Article 15.

En ce qui concerne la Tchécoslovaquie, il est entendu que le capital du Fonds sera diminué comme il est indiqué ci-dessous:

1° Pour tout jugar cadastral libéré au delà du chiffre de 100.000 jugars cadastraux fixé à l'article 13 ci-dessus, le capital du Fonds sera réduit de 226 couronnes-or par jugar ainsi libéré en supplément.

2° Qu'il s'agisse de propriétés (deuxième catégorie) pour lesquelles le procès cesse pour cause d'arrangement ou de désistement ou pour lesquelles le Tribunal se déclare incompétent, ou encore déboute le requérant, dans tous ces cas le capital du

kapitał Funduszu ulegnie redukcji o 226 koron złotych na jugar nieuwolniony.

Skoro kapitał Funduszu ulegnie takiemu zmniejszeniu, różnica między średnią ceną 226 koron złotych i odszkodowaniem średnim, obliczanem w końcowej części niniejszego artykułu na 100 koron złotych za jugar katastralny, będzie przelana z Funduszu „A” na Fundusz „B” (Sekcja Czechosłowacji).

Komisja Zarządzająca Funduszu będzie jednak mogła wносить poprawki do cyfry 226 koron złotych, biorąc w rachubę jakość gruntów uwolnionych.

Art. 16.

Nomenklatura gruntów uwolnionych w myśl artykułów poprzednich będzie podana do wiadomości Funduszu staraniem Rządu Czechosłowackiego, podobnie, jak i wysokość sum, przyznanych właścicielom przy przeprowadzaniu reformy rolnej. Powiadomienie to wyszczególni sumy potrącone z tytułu ciężarów publicznych i długów zapłaconych stosownie do ustawodawstwa miejscowego, które zapłacone zostały na rachunek właściciela.

Art. 17.

Szczegółowe zbadanie własności, będących przedmiotem reformy rolnej w Czechosłowacji, wykazało, że Rząd tego kraju, przeprowadzając w dalszym ciągu reformę rolną, przystąpi jeszcze do pewnej liczby wywłaszczeń ziem, należących do właścicieli, optujących na rzecz Węgier, albo co do których zachodzi domniemanie, że są obywatelami węgierskimi. Lista wymieniona między Rządami zainteresowanymi zawiera nazwiska tych 146 właścicieli.

Rząd Czechosłowacki, zastrzegając się, co do obywatelstwa tych możliwych powodów, zwanych trzecią kategorią, oświadczył, że dla znacznej ilości gruntów należących do tych właścicieli nastąpiło załatwienie ostateczne, lub zapadła prekluzja. Jeśli idzie o inne grunty, oświadczył również, że przeprowadzając w dalszym ciągu reformę rolną dla tej kategorii, zatrzyma jedynie obszar nieprzekraczający w całości 25.000 jugarów.

Art. 18.

Między pozostałymi właścicielami, dotkniętymi reformą rolną, a niepodpadającymi pod żadną z powyżej wymienionych trzech kategorii, mogłaby się, wbrew wszelkiemu oczekiwaniu, znaleźć pewna liczba właścicieli obecnie nieuważanych za obywateli węgierskich i którzy mogliby obywatelstwo to rewindykować (czwarta kategoria).

Rząd czeskosłowacki oświadczył, że ilość gruntów, któraby mogła być w ten sposób przez niego zatrzymana, poza wypadkami, gdzie nastąpiłoby uregulowanie ostateczne, jak i temi, gdzie miałyby miejsce prekluzja, nie mogłaby w całości przekroczyć 25.000 jugarów.

Fonds sera réduit de 226 couronnes-or par jugar non libéré.

Lorsque le capital du Fonds sera ainsi diminué, la différence entre le prix moyen de 226 couronnes-or et l'indemnité moyenne calculée aux fins du présent article à 100 couronnes-or par jugar cadastral sera virée du Fonds A au Fonds B (section tchécoslovaque).

Toutefois, il pourra être apporté des correctifs au chiffre de 226 couronnes-or par la Commission de Gestion du Fonds pour tenir compte de la qualité des terres libérées.

Article 16.

La nomenclature des terres libérées au sens des articles précédents sera, par les soins du Gouvernement tchécoslovaque, notifiée au Fonds ainsi que le montant des sommes attribuées aux propriétaires en application des lois agraires. La notification fera mention des sommes déduites à titre des charges publiques et des dettes payées, selon la législation locale, le tout payé pour le compte du propriétaire.

Article 17.

Un examen détaillé des propriétés faisant l'objet de la réforme agraire en Tchécoslovaquie a montré que le Gouvernement de ce Pays continuant l'application de la réforme agraire va procéder encore à un certain nombre d'expropriations de terres appartenant à des propriétaires déclarant être ressortissants hongrois ou qui sont présumés l'être. Une liste échangée entre les Gouvernements intéressés contient les noms de ces 146 propriétaires.

Le Gouvernement tchécoslovaque, tout en faisant des réserves sur la nationalité de ces requérants possibles (dits de 3-e catégorie), a déclaré que, pour un grand nombre de terres appartenant à ces propriétaires, il y avait eu règlement définitif ou qu'il y avait forclusion. En ce qui concerne les autres terres, il a déclaré également que, dans l'ensemble, poursuivant l'application de la réforme agraire à cette catégorie, il ne retiendrait qu'une superficie totale ne dépassant pas 25.000 jugar.

Article 18.

Parmi tous les propriétaires touchés par la loi agraire et ne rentrant pas dans une des trois catégories envisagées ci-dessus, il pourrait, contre toute attente, se trouver plusieurs propriétaires non considérés actuellement comme ressortissants hongrois et qui viendraient à revendiquer cette qualité (4e catégorie).

Le Gouvernement tchécoslovaque a déclaré que la quantité de terres qui pourrait être ainsi retenue par lui en dehors des cas où il y aurait eu règlement définitif, ainsi que ceux où il y aurait forclusion, ne saurait dépasser 25.000 jugar en totalité.

Art. 19.

Rząd czechosłowacki przedsięwzięmie wszelkie środki potrzebne, aby powiadomienia, przewidziane przez art. 15 Układu II, datowanego w tym dniu, zostały dostarczone właścicielom przed 30 czerwca 1932 r.

Art. 20.

Dla dokonania uspokojenia, pożądanego jednomyślnie, dwa mocarstwa Francja i Włochy zgodziły się na interwencję finansową zapomocą annuitetu w ogólnej sumie 326.000 koron złotych, jako maximum między rokiem 1933 a 1943 włącznie i 545.291 koron złotych między 1944 a 1966 r. włącznie, które razem z odszkodowaniami płaconymi przez Czechosłowację, zgodnie z ustawą tamże obowiązującą dla gruntów wywłaszczonych, omówionych powyżej w artykułach 17 i 18, stanowić będzie specjalny rozdział Funduszu Rolnego, zwany „Rezerwą Specjalną”.

Ma ona na celu umożliwić Funduszowi Rolnemu prowadzenie procesów, odnoszących się do trzeciej i czwartej kategorii, o której była mowa powyżej w art. 17 i 18.

Warunki korzystania z tego annuitetu stanowią przedmiot układu między dwoma mocarstwami (Francja i Włochy) i Węgrami, układu przewidującego mianowicie, że oszczędności osiągnięte z tej rezerwy specjalnej nie będą przelane na Fundusz „B” lecz będą obrócone na zmniejszenie annuitetu ustalonego powyżej.

Wobec tych warunków niniejszego układu i w następstwie utworzenia tej rezerwy specjalnej oraz postanowień powyższych artykułów 11 do 19, wszelka reklamacja obywateli węgierskich, odnosząca się do wykonywania reformy rolnej w Czechosłowacji, będzie mogła być ważnie wytoczona tylko przeciwko Funduszowi Rolnemu, ponieważ sprawa taka nie dotyczy więcej Rządu Czechosłowackiego.

Art. 21.

Przelewy dokonywane z Funduszu „A” na Fundusz „B”, przewidziane w art. 10 i 15, nie będą uskuteczniane gotówkowo, lecz przy pomocy przelewu odpowiednich annuitetów.

Art. 22.

Na wypadek rozbieżności co do interpretacji i zastosowania niniejszego Układu i w braku zgody między stronami zainteresowanymi co do zamianowania jednego arbitra, każde państwo zainteresowane będzie miało prawo zwrócić się w drodze skargi do Stałego Trybunału Sprawiedliwości Międzynarodowej.

Sporządzone w Paryżu w jednym egzemplarzu 28 kwietnia 1930 r.

LOUCHEUR
Dr. E. BENEŠ
Robert PERIER
W. A. C. GOODCHILD
W. A. C. GOODCHILD
W. A. C. GOODCHILD

Article 19.

Le Gouvernement tchécoslovaque prendra toutes les mesures nécessaires pour que les notifications prévues par l'article 15 de l'Accord II en date de ce jour soient faites aux propriétaires avant le 30 juin 1932.

Article 20.

Afin de réaliser l'apaisement unanimement souhaité, les deux Puissances (France et Italie) ont accepté d'intervenir financièrement au moyen d'une annuité totale de 326.000 couronnes-or au maximum de 1933 à 1943 inclus et de 545.291 couronnes—or de 1944 à 1966 inclus, qui, avec les indemnités payées par la Tchécoslovaquie suivant la loi locale pour les terres expropriées visées aux articles 17 et 18 ci-dessus, constituera un chapitre spécial du Fonds agraire, intitulé „Réserve Spéciale”.

Elle a pour but de permettre au Fonds agraire de supporter les procès correspondant aux 3e et 4e catégories dont il a été parlé aux articles 17 et 18 ci-dessus.

Les conditions d'emploi de cette annuité ont fait l'objet d'un Accord entre les deux Puissances (France et Italie) et la Hongrie, accord qui prévoit notamment que les économies faites sur cette réserve spéciale ne seront pas versées au Fonds B, mais viendront en diminution de l'annuité ci-dessus fixée.

Dans les conditions du présent Accord, et en conséquence de la création de cette réserve spéciale et des articles 11 à 19 ci-dessus, toute réclamation de ressortissants hongrois relative à l'application de la loi agraire en Tchécoslovaquie ne sera présentée valablement que contre le Fonds agraire, le Gouvernement tchécoslovaque se trouvant mis hors de cause.

Article 21.

Les virements à faire du Fonds „A” au Fonds „B” prévus aux articles 10 et 15 se feront non pas en capital mais au moyen du virement des annuités correspondantes.

Article 22.

En cas de divergence sur l'interprétation et l'application du présent Accord et, à défaut d'accord entre les Parties intéressées sur la désignation d'un Arbitre unique, tout État intéressé aura le droit de s'adresser par voie de requête à la Cour Permanente de Justice Internationale.

Fait à Paris en un seul exemplaire, le 28 avril 1930.

LOUCHEUR
Dr. E. BENEŠ
Robert PERIER
W. A. C. GOODCHILD
W. A. C. GOODCHILD
W. A. C. GOODCHILD

W. A. C. GOODCHILD
W. A. C. GOODCHILD
Philippe ROY
D. CAVADIAS
KORANYI
Igino BROCCHI
M. NAGAI
J. MROZOWSKI
Tomas FERNANDEZ
N. TITULESCU
Constantin FOTITCH

W. A. C. GOODCHILD
W. A. C. GOODCHILD
Philippe ROY
D. CAVADIAS
KORANYI
Igino BROCCHI
M. NAGAI
J. MROZOWSKI
Tomas FERNANDES
N. TITULESCU
Const. FOTITCH

ZALĄCZNIK „A“ DO UKŁADU III.

Memorjał delegacji węgierskiej złożony na Konferencji w Hadze.

(Komisja 2-ga. Reparacje nie niemieckie).

Delegacja węgierska pragnie ułatwić, jak poniżej, pracę mającą na celu obrachunek sumy, która ma stanowić granicę maksymalną odpowiedzialności z „Funduszu Specjalnego”.

W tym celu delegacja węgierska uważa za możliwe wskazać cyfry niższe. Cyfry te mają, o ile chodzi o Rumunję, charakter ścisły, gdyż współczynniki obrachunku są wynikiem długiego i gruntownego badania dokonanego wspólnie przez obie delegacje, rumuńską i węgierską, z okazji rokowań przeprowadzonych celem osiągnięcia polubownej ugody. Są one mniej ścisłe, jeżeli chodzi o Jugosławję, gdyż ilość jugarów wywłaszczonych jest znana jedynie z podań, złożonych w tej sprawie w Mieszanym Trybunale Rozjemczym. Można przypuszczać jednak, że, zgodnie z przepisami jugosłowiańskiej reformy agrarnej, jak również zgodnie ze znanymi faktami konkretnymi, majątki, o które chodzi, zostały wywłaszczone prawie w całości. Najmniej ścisłe są liczby dotyczące Czechosłowacji, wobec tego, że reforma rolna tego państwa nie wymaga nigdy zupełnego wywłaszczenia nieruchomości, lecz zezwala na to, aby rozmaite obszary te nie zostały jeszcze ustalone w poszczególnych wypadkach.

Rumunja. W procesach obywateli węgierskich, które stanowiły przedmiot powyższych rokowań, można było stwierdzić, zapomocą rozmów i wymiany dokumentów, że zostało wywłaszczone 578.556 jugarów katastralnych, a 50.259 jugarów katastralnych pozostawiono wyżej wspomnianym właścicielom. Rząd węgierski gotów byłby przyjąć, tytułem odszkodowania ostatecznego za 578.556 jugarów katastralnych wywłaszczonych, mocno zredukowaną sumę 130 milionów koron złotych, która nie bierze w rachubę ani wartości rzeczywistej, ani pozbawienia używalności, ciągnącego się prawie przez lat dziesięć; tę samą sumę, którą gotów był przyjąć w duchu ugody podczas wyżej wymienionych rokowań. Odpowiada to 225 koronom złotym za jugar katastralny. Suma ta, jak i wszystkie inne, które nastąpią, jest obliczona naturalnie w walucie bieżącej.

Jugosławja. Procesy, będące w toku, dotyczą w przybliżeniu 150 tysięcy jugarów katastralnych wywłaszczonych. Delegacja węgierska przypuszcza,

ANNEXE „A“ À L'ACCORD III.

Mémoire de la Délégation Hongroise déposé à la conférence de la Haye.

(2e Commission. — Réparations non Allemandes).

La Délégation hongroise désire faciliter, ainsi qu'il suit, le travail qui vise le calcul de la somme nécessaire pour servir de limite maxima à la responsabilité du „Fonds Spécial”.

Dans ce but, la Délégation hongroise croit pouvoir indiquer les chiffres ci-dessous. Ces chiffres sont, en ce qui concerne la Roumanie, de nature stricte, les éléments de calcul ayant été fournis par une longue étude approfondie et poursuivie en commun par les Délégations hongroise et roumaine à l'occasion des négociations en vue d'une entente à l'amiable. Ils sont moins stricts, en ce qui concerne la Yougoslavie, le nombre des jugars expropriés n'étant connu que des requêtes, telles qu'elles se trouvent déposées au Tribunal Arbitral Mixte. On peut supposer, toutefois, d'après les règlements yougoslaves de réforme agraire, ainsi que d'après les faits concrets connus, que les propriétés en question ont été expropriées presque en leur totalité. Les moins stricts sont les chiffres qui concernent la Tchécoslovaquie, les lois de réforme agraire de cet Etat n'exigeant jamais l'expropriation totale des immeubles, mais permettant que des étendues variées restent en la possession des anciens propriétaires, ces étendues n'étant pas encore définitivement établies dans les cas individuels.

Roumanie: Dans les procès des ressortissants hongrois qui faisaient l'objet des négociations susmentionnées, on a pu constater, à l'aide de conversations et d'échanges de documents, que 578.556 jugars cadastraux ont été expropriés et 50.259 jugars cadastraux ont été laissés aux propriétaires en question. Le Gouvernement hongrois serait prêt à accepter, en indemnité définitive pour les 578.556 jugars cadastraux expropriés, la somme fort réduite de 130 millions de couronnes-or qui ne tient pas compte de la valeur réelle ni des privations de jouissance s'étendant sur presque dix années, la même somme qu'il était prêt à accepter dans un esprit de conciliation au cours des négociations susmentionnées. Cela revient à 225 couronnes-or par jugar cadastral. Cette somme, comme toutes les autres qui suivront, est entendue, naturellement, en valeur actuelle.

Yougoslavie: Les procès en cours portent approximativement sur 150 mille jugars cadastraux expropriés. La Délégation hongroise croit que 80 mil-

że 80 milionów koron złotych wystarczyłoby, aby skłonić obywateli węgierskich do cofnięcia wniesionych podań, i tem samem stanowiłoby granicę odpowiedzialności z tytułu „Funduszu Specjalnego”. Istotnie suma ta odpowiada odszkodowaniu w wysokości około 500 koron złotych za jugar. Suma ta nie zawiera ani szkód rzeczowych ani pozbawienia używalności, istnieje bowiem gotowość niebrania ich w rachubę. Wobec tego, że chodzi o grunta niezwykle dobre, oszacowanie na 500 koron złotych jest znacznie niższe, niż wartość rzeczywista tych gruntów.

Czechosłowacja. Podania dotyczą około 500 tysięcy jugarów katastralnych, ale, mówiąc o takich obszarach, biorą w rachubę nie tylko działki już wywłaszczone, lecz także działki zagrożone możliwymi wywłaszczeniami na mocy ustawy, i w każdym razie dotknięte w ten sposób nierozporządzalnością całego obszaru majątku. W przybliżeniu 50 do 75 procent ogólnego obszaru jest już wywłaszczone. Przypuszczając, że pozostałe 50 do 25 procent nie będą wywłaszczone, lecz zostaną zatrzymane w naturze przez właścicieli, jak pozwala się tego spodziewać praktyka wywłaszczeniowa i co nie byłoby niemożliwym na mocy prawa czesko-słowackiego: 100 milionów koron złotych wystarczyłoby do spłacenia odszkodowań, według zredukowanej skali, obywatelom węgierskim, którzy wnieśli podania, za ich grunta już wywłaszczone. Takie odszkodowanie odpowiadałoby w przybliżeniu odszkodowaniu w sumie 2.000 koron czesko-słowackich za jugar katastralny, które spotyka się dość często przy zastosowaniu samej ustawy rolnej, mianowicie około 292 koron złotych za jugar katastralny. Suma ta nie bierze również w rachubę szkód rzeczowych, które nie były zbyt wygórowane w Czechosłowacji, ani też pozbawienia używalności, które już było znaczniejsze, ani podatku na kapitał (o ile on jest już ostatecznie wypłacony) bardzo ciężkiego, lecz jest to odszkodowanie zredukowane. Jest ono wyższe niż 225 koron złotych przyjętych dla Rumunii; to nieznaczne podwyższenie wypływa z okoliczności, że przeciętne ziemia w Czechosłowacji, jakkolwiek nie jest tak dobra, jak w Jugosławii, jednak przewyższa gatunkiem grunta położone w Transylwanii.

Odszkodowania faktycznie spłacone zgodnie z prawem miejscowym za działki już wywłaszczone, muszą oczywiście być odjęte z sum odszkodowań wyżej wymienionych.

Układ dodatkowy przewidziany w Artykule XII Układu III.

(Proces Nr. 821)

pomiędzy Francją, Węgrami, Włochami i Czechosłowacją.

Układ III dotyczący organizacji i funkcjonowania Funduszu rolnego przewiduje, w swym artykule 12-ym, że obszar około 145.000 jugarów katastralnych stanowiący przedmiot procesu przed Mieszanym Trybunałem Rozjemczym pod N-rem 821 dał powód do umowy bezpośredniej, która obecnie podawana jest w wątpliwość przez dawnego właściciela.

Celem uniknięcia wszelkiego uszczerbku w równowadze Funduszu, postanawia się, że ewentualne ryzyko tego procesu będzie zabezpieczone przez rezerwę specjalną, która ma być dostarczona, w razie

lions de couronnes-or suffiraient pour déterminer les ressortissants hongrois à retirer leurs requêtes, respectivement à servir de limite des responsabilités du „Fonds Spécial”. En effet, cette somme correspond à une indemnité d'environ 500 couronnes-or par jugar. Cette somme ne comprend ni dommages effectifs ni privation de jouissance, dont on est prêt à ne pas tenir compte. Étant question de terres excessivement bonnes, l'évaluation à 500 couronnes-or reste encore bien au-dessous de leur valeur véritable.

Tchécoslovaquie: Les requêtes portent sur environ 500 mille jugars cadastraux, mais, en mentionnant de telles étendues, elles tiennent compte non seulement des lots déjà expropriés mais aussi des lots menacés d'expropriations encore possibles, en vertu de la loi et en tout cas frappés d'indisponibilité, de la sorte, pour ainsi dire, de toute l'étendue de la propriété. Très approximativement 50 à 75 p. 100 de l'étendue totale sont déjà expropriés. A supposer que les autres 50 à 25 p. 100 ne seront pas expropriés, mais peuvent être gardés en nature par les propriétaires, ainsi que la pratique des expropriations le permet d'espérer et ce qui ne serait point impossible d'après la loi tchécoslovaque, 100 millions de couronnes-or suffiraient à peu près pour indemniser — sur une échelle réduite — les requérants hongrois de leurs terres déjà expropriées. Une telle indemnité correspondrait à peu près à une indemnité de 2.000 couronnes tchécoslovaques par jugar cadastral, qui est assez fréquente au cours de l'application de la loi de réforme agraire elle-même à savoir d'environ 292 couronnes-or par jugar cadastral. Cette somme ne tient pas compte non plus des dommages effectifs, qui n'étaient pas trop élevés en Tchécoslovaquie, ni de la privation de jouissance qui est déjà plus considérable, ni de l'impôt sur le capital (en tant qu'il est déjà payé définitivement), excessivement lourd, mais c'est une indemnité réduite. Elle est plus élevée que les 225 couronnes-or acceptées pour la Roumanie; cette élévation légère tient à la circonstance qu'en moyenne les terres en Tchécoslovaquie, quoique n'étant pas si bonnes qu'en Yougoslavie, sont supérieures en qualité à celles situées en Transylvanie.

Les indemnités payées effectivement d'après la loi locale pour les lots expropriés doivent, naturellement, être déduites des montants d'indemnité ci-dessus.

Avenant prévu à l'article 12 de l'Accord III.

(Procès No 821)

Entre la France, la Hongrie, l'Italie et la Tchécoslovaquie.

L'Accord III concernant l'organisation et le fonctionnement du Fonds agraire prévoit, dans son Article 12, qu'une superficie de 145.000 jugars cadastraux environ faisant l'objet d'un procès devant le Tribunal Arbitral Mixte sous le n° 821 a donné lieu à un Accord direct, qui est aujourd'hui contesté par l'ancien propriétaire.

Dans le but d'éviter tout préjudice à l'équilibre du Fonds, il est convenu que le risque éventuel de ce procès sera garanti par une réserve spéciale à fournir — à l'occurrence — à raison de 45 p. 100 par la

danym. w rozmiarze 45 procent przez Francję, 45 procent przez Włochy i 10 procent przez Fundusz „B” (Sekcja Czechosłowacji).

To ryzyko stanowi różnicę pomiędzy 226 koronami złotymi za jugar katastralny a ceną ustanowioną w umowie bezpośredniej wyżej wymienionej, która wynosi około 19.500.000 koron złotych — a dosięgnie maximum 13.000.000 koron złotych.

Ryzyko podjęte w całości przez dwa pierwsze Państwa (Francję i Włochy) dosięgnie więc najwyżej 11.700.000 koron złotych kapitału i będzie reprezentowane, o ile tego zajdzie potrzeba, przez annuitet mogący zapewnić obsługę zysku w rozmiarze 4 od sta aż do 1 stycznia 1944 r. oraz obsługę zysku w rozmiarze 4 od sta i amortyzację od 1944 r. do 1 stycznia 1967 r. sumy wyżej wzmiankowanej 11.700.000 koron złotych.

Żądać się będzie od trzech mocarstw gwarantujących jedynie sum (w proporcjach wskazanych powyżej) potrzebnych dla wykonania zobowiązań, o których wyżej.

Na skutek tego, Fundusz „B” nie będzie mógł przedstawić żadnej pretensji do żadnej sumy, która się staje rozporządzalną z tego tytułu.

Paryż, dnia 28 kwietnia 1930 r.

LOUCHEUR

KORANYI

Igino BROCCCHI

za P. BENEŠA: IBL.

Układ dodatkowy do Układów, podpisanych tegoż dnia.

Przedstawiciele Rządu J. K. M. Króla Belgów, Rządu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanji i Północnej Irlandji, Rządu Związkowego Australji, Rządu Nowej Zelandji, Rządu Unji Południowo-Afrykańskiej, Rządu Indyj, Rządu Republiki Francuskiej, Rządu Republiki Greckiej, Rządu J. K. M. Króla Italji, Rządu J. C. M. Cesarza Japonji, Rządu Rzeczypospolitej Polskiej, Rządu Republiki Portugaliskiej, Rządu J. K. M. Króla Rumunji, Rządu Republiki Czechosłowackiej, Rządu J. K. M. Króla Jugosławji, zgodnie powzięli następujące postanowienia:

Artykuł jedyny.

13.500.000 koron złotych, należne od Węgier, poczynszy od 1-go stycznia 1944 r. do końca 1966 r. będą podzielone w sposób następujący:

1) 6.100.000 koron złotych na Fundusz rolny, jak o tem mówi artykuł II Układu III, podpisanego w dniu dzisiejszym;

2) 7.400.000 koron złotych na Fundusz „B”, jak o tem mówi artykuł IV Układu IV, podpisanego w dniu dzisiejszym.

Paryż, dnia 28 kwietnia 1930 r.

LOUCHEUR

Igino BROCCCHI

Dr. E. BENEŠ

N. TITULESCU

France, de 45 p. o/o par l'Italie et de 10 p. o/o par le Fonds „B” (Section tchécoslovaque).

Ce risque représente la différence entre 226 couronnes-or par jugar cadastral et le prix établi dans l'Accord direct ci-dessus mentionné qui s'élève à environ 19.500.000 couronnes-or et atteindra au maximum 13.000.000 couronnes-or.

Le risque assumé au total par les deux premiers États (France et Italie) atteindra donc au maximum 11.700.000 couronnes-or en capital et sera représenté, le cas échéant, par une annuité permettant d'assurer le service d'un intérêt à 4 p. 100 jusqu'au 1er janvier 1944 et le service de l'intérêt 4 p. 100 et l'amortissement de 1944 au 1er janvier 1967 du montant susdit de 11.700.000 couronnes-or.

Il ne sera réclamé aux trois Puissances garantes que les sommes (dans les proportions ci-dessus indiquées) nécessaires pour faire face éventuellement à l'engagement ci-dessus.

En conséquence, le Fonds B ne pourra émettre aucune prétention sur aucune somme devenant disponible de ce chef.

Paris, le 28 avril 1930

LOUCHEUR

KORANYI

Igino BROCCCHI

pour M. BENEŠ : IBL

Avenant aux Accords signés ce jour.

Les Représentants du Gouvernement de Sa Majesté le Roi des Belges, du Gouvernement du Royaume-Uni de Grande-Bretagne et de l'Irlande du Nord, du Gouvernement du Canada, du Commonwealth d'Australie, du Gouvernement de Nouvelle-Zélande, du Gouvernement de l'Union de l'Afrique du Sud, du Gouvernement de l'Inde, du Gouvernement de la République française, du Gouvernement de la République grecque, du Gouvernement de Sa Majesté le Roi d'Italie, du Gouvernement de Sa Majesté l'Empereur du Japon, du Gouvernement de la République de Pologne, du Gouvernement de la République du Portugal, du Gouvernement de Sa Majesté le Roi de Roumanie, du Gouvernement de la République tchécoslovaque, du Gouvernement de Sa Majesté le Roi de Yougoslavie,

Ont convenu ce qui suit:

Article unique.

Les 13.500.000 couronnes-or à payer par la Hongrie à partir du 1er janvier 1944 jusqu'à fin 1966 seront répartis comme suit :

1° 6.100.000 couronnes-or au Fonds agraire comme il est dit à l'article II de l'Accord III signé ce jour;

2° 7.400.000 couronnes-or au Fonds „B” comme il est dit à l'article IV de l'Accord IV signé ce jour.

Paris, le 28 avril 1930.

LOUCHEUR

Igino BROCCCHI

Dr. E. BENEŠ

N. TITULESCU

J. MROZOWSKI
Tomas FERNANDEZ
D. CAVADIAS
Robert PERIER
W. A. C. GOODCHILD
W. A. C. GOODCHILD
W. A. C. GOODCHILD
W. A. C. GOODCHILD
W. A. C. GOODCHILD
Philippe ROY
M. NAGAI
Constantin FOTITCH

J. MROZOWSKI
Tomas FERNANDES
D. CAVADIAS
Robert PERIER
W. A. C. GOODCHILD
W. A. C. GOODCHILD
W. A. C. GOODCHILD
W. A. C. GOODCHILD
W. A. C. GOODCHILD
W. A. C. GOODCHILD
Philippe ROY
M. NAGAI
Constantin FOTITCH

Układ dodatkowy, przewidziany w Artykule 20 Układu III, dotyczący funkcjonowania rezerwy specjalnej Funduszu rolnego pomiędzy Węgrami z jednej strony, a Francją i Włochami, z drugiej.

Układ III dotyczący organizacji i funkcjonowania Funduszu rolnego przewiduje w artykule 20-ym utworzenie rezerwy specjalnej przy Funduszu rolnym, którego cel jest wyszczególniony we wspomnianym artykule.

Annuitet 326.000 koron złotych od 1933 r. aż do 1 stycznia 1944 r. włącznie i 545.291 koron złotych od 1944 aż do 1 stycznia 1967 r. włącznie, został przewidziany, jako przedstawiający część kapitału tej rezerwy specjalnej, ustaloną w sumie 13.150.000 koron złotych, drugą jego część stanowi odszkodowanie mające być otrzymanem od Czechosłowacji na mocy ustawy rolnej. Te annuitety będą płatne w połowach dnia 1 lipca i dnia 1 stycznia każdego roku, przyczem pierwsza spłata winna nastąpić 1 lipca 1933 r.

Co się tyczy rozdziału tej rezerwy specjalnej, jak również obsługi bonów, jakie mogą być wypuszczone dla uprawnionych osób z trzeciej i czwartej kategorii powodów, to rezerwa specjalna będzie zjednoczona z Funduszem ustanowionym dla odszkodowania uprawnionych z drugiej kategorii.

Cyfra podstawowa za jugar wywłaszczony zostaje ustalona w sumie 226 koron złotych. Jednakże zostało uzgodnione, że za jugary wywłaszczone stanowiące część kategorii nazwanej trzecią będzie przyznany pozatem dodatek 74 koron złotych za jugar.

Wypłata annuitetów będzie wymagana od Francji i Włoch jedynie w miarę potrzeb rezerwy specjalnej.

Ustalenie sum do przyznania z rezerwy specjalnej powodom poszczególnym będzie się dokonywało oddzielnie zarówno dla trzeciej jak i dla czwartej kategorii, a to zgodnie z metodą przewidzianą dla powodów drugiej kategorii. Rozumie się przez to, że suma całości odszkodowań w każdej z tych dwóch kategorii będzie wynosiła tyle razy po 226 koron złotych (powiększonych o 76 koron złotych dla trzeciej kategorii), ile było jugarów faktycznie wywłaszczonych. Natomiast, co się tyczy tytułów przekazanych uprawnionym osobom z trzeciej i czwartej kategorii, będą one tego samego typu i będą korzystały z tych samych gwarancji, jak tytuły przekazane uprawnionym osobom z drugiej kategorii. Dla obsługi tytułów będzie więc istniał tylko jeden Fundusz.

Jeżeli, na skutek zmniejszenia liczby jugarów wywłaszczanych lub też na skutek jakiegokolwiek innej przyczyny (np. układów polubownych) osiągnięte

Avenant prévu à l'article 20 de l'Accord III concernant le fonctionnement de la réserve spéciale du Fonds agricole entre la Hongrie, d'une part, et la France et l'Italie, d'autre part.

L'Accord III concernant l'organisation et le fonctionnement du Fonds agricole prévoit, dans son article 20, la constitution d'une réserve spéciale au Fonds agricole dont le but est précisé audit article.

Une annuité de 326.000 couronnes-or de 1933 jusqu'au 1er janvier 1944 inclus et de 545.291 couronnes-or de 1944 jusqu'au 1er janvier 1967 inclus a été prévue comme représentant une partie du capital de cette réserve spéciale fixé à 13.150.000 couronnes-or, l'autre partie étant constituée par l'indemnité à recevoir de la Tchécoslovaquie en vertu de la loi agricole. Ces annuités seront payables par moitié, le 1er juillet et le 1er janvier de chaque année, le premier paiement devant être fait le 1er juillet 1933.

En ce qui concerne la gestion de cette réserve spéciale ainsi que le service des bons qui pourraient être émis aux ayants droit de la troisième et de la quatrième catégories de requérants, la réserve spéciale sera unifiée avec le Fonds constitué pour l'indemnisation des ayants droit de la deuxième catégorie.

Le chiffre de base par jugar exproprié reste fixé à 226 couronnes-or. Toutefois, il a été convenu que pour les jugars expropriés faisant partie de la catégorie dite troisième, il serait alloué en outre un supplément de 74 couronnes-or par jugar.

Le versement des annuités ne sera demandé à la France et à l'Italie qu'au fur et à mesure des besoins de la réserve spéciale.

La fixation des sommes à allouer à la charge de la réserve spéciale aux requérants individuels se fera séparément et pour la troisième et pour la quatrième catégories, et cela suivant la méthode prévue pour les requérants de la deuxième catégorie. Il est entendu que le montant de la totalité des indemnités dans chacune de ces deux catégories sera autant de fois 226 couronnes-or (majorées de 74 couronnes-or pour la troisième catégorie) qu'il y aura de jugars effectivement expropriés. Par contre, en ce qui concerne les titres remis aux ayants droit des troisième et quatrième catégories, ils seront du même type et jouiront des mêmes garanties que les titres remis aux ayants droit de la deuxième catégorie. Pour le service des titres il n'y aura donc qu'un seul Fonds.

Si, par suite de la diminution du nombre de jugars expropriés, ou pour toute autre cause (par exemple des arrangements à l'amiable), des économies

zostaną oszczędności na rezerwie specjalnej, wyrażą się one przez odpowiednie zmniejszenie annuitetu do spłacenia przez Francję i Włochy, gdyż te oszczędności nie mogą być przenoszone na Fundusz „B”.

Jeżeli, wbrew wszelkim oczekiwaniom, wykazała się pewna niedostateczność spłat Czechosłowacji za ziemie wywłaszczone w stosunku do cyfr zapowiedzianych w liście z dnia 26 kwietnia 1930 r. p. Ministra Spraw Zagranicznych tego Państwa, zostaje uzgodnione, że ewentualne oszczędności rezerwy specjalnej mogą być użyte na pokrycie deficytu wynikającego stąd dla Funduszu.

W tym właśnie sensie winien być interpretowany ustęp 3 artykułu 20-go Układu III.

Paryż, dnia 28 kwietnia 1930 r.

LOUCHEUR

Igino BROCCHI

KORANYI

UKŁAD IV.

Układ między Francją, Wielką Brytanią, Włochami, Rumunią, Czechosłowacją i Jugosławią, dotyczący ustanowienia funduszu specjalnego zwanego „Funduszem B”.

Układem podpisanym dziś z Rządem węgierskim sprawy dotyczące reformy rolnej zostały uregulowane.

Pozostają jednak w zawieszeniu między niektórymi obywatelami węgierskimi a trzema Rządami: Rumunii, Czechosłowacji i Jugosławii ważne spory dotyczące zastosowania art. 63, 191 i 250 Traktatu w Trianon. Francja, Wielka Brytania i Włochy pragnąc, w celach pokoju i przyjaźni, przyczynić się do uregulowania tych sporów, zgodziły się interwenjować jak to jest przewidziane poniżej.

Art. I.

Utworzony zostanie Fundusz, którego kapitał nominalny stanowić będzie 100 milionów koron złotych. Fundusz ten utworzony będzie w formie autonomicznej jako jednostka prawna.

Art. II.

Fundusz ten będzie utworzony zapomocą annuitetów wyszczególnionych poniżej i obliczonych na podstawie:

1) od 1-go stycznia 1931 r. do 31 grudnia 1943 r. stopy procentowej 3 od sta, czyli 3.000.000 koron złotych rocznie;

2) od 1-go stycznia 1944 r. stopy procentowej 5 od sta rocznie z amortyzacją obliczoną aż do 31 grudnia 1966 r., czyli 7.400.000 koron złotych rocznie.

Art. III.

Za trzynaście pierwszych lat od 1931 r. do 1943 roku włącznie niezbędne 3.000.000 koron złotych będą wpłacone jak następuje:

20 procent, czyli 600.000 koron złotych przez Wielką Brytanię;

40 procent, czyli 1.200.000 koron złotych przez Francję;

40 procent, czyli 1.200.000 koron złotych przez Włochy;

w granicach potrzeb Funduszu tak, jak one zostaną wykazane poniżej.

Sumy te będą wpłacone w połowie dnia 1 lipca i dnia 1 stycznia każdego roku, pierwsza wpłata

sont réalisées sur la réserve spéciale, elles se traduiront par la diminution correspondante de l'annuité à payer par la France et l'Italie, ces économies ne devant pas être virées au Fonds „B”.

Si, contre toute attente, il se révélait une insuffisance des paiements de la Tchécoslovaquie pour les terres expropriées par rapport aux chiffres annoncés dans la lettre du 26 avril 1930 de M. le Ministre des Affaires Etrangères de cet Etat, il est convenu que les économies éventuelles de la Réserve spéciale pourront être employées à combler le déficit en résultant pour le Fonds.

C'est dans ce sens que l'alinéa 3 de l'article 20 de l'Accord III doit être interprété.

Paris, le 28 avril 1930.

LOUCHEUR

Igino BROCCHI

KORANYI

ACCORD IV.

Accord entre la France, la Grande-Bretagne, l'Italie, la Roumanie, la Tchécoslovaquie et la Yougoslavie relatif à la constitution d'un fonds spécial dit „Fonds B”.

Par un accord signé ce jour avec le Gouvernement hongrois, les questions relatives aux réformes agraires ont été réglées.

Il reste néanmoins en suspens entre certains ressortissants hongrois et les trois Gouvernements de Roumanie, Tchécoslovaquie et Yougoslavie des différends importants relatifs à l'application des articles 63, 191 et 250 du Traité de Trianon. La France, la Grande-Bretagne et l'Italie, désireuses, dans un but de paix et d'amitié, d'aider au règlement de ce différend ont accepté d'intervenir comme il est dit ci-après:

Article I.

Il sera créé un fonds dont le capital nominal sera de 100 millions de couronnes-or. Ce fonds sera constitué sous forme autonome avec personnalité juridique.

Article II.

Ce fonds sera constitué au moyen d'annuités précisées ci-après et calculées en prenant pour base :

1° A partir du 1er janvier 1931 jusqu'au 31 décembre 1943, un taux d'intérêt de 3 p. %, soit 3.000.000 de couronnes-or par an;

2° A partir du 1er janvier 1944, un taux de 5 p. % par an avec amortissement calculé jusqu'au 31 décembre 1966, soit 7.400.000 couronnes-or par an.

Article III.

Pour les treize premières années de 1931 à 1943, les 3.000.000 de couronnes-or nécessaires seront versés comme suit :

20 p. 100 soit 600.000 couronnes-or par la Grande-Bretagne;

40 p. 100 soit 1.200.000 couronnes-or par la France;

40 p. 100 soit 1.200.000 couronnes-or par l'Italie,

dans la limite des besoins du Fonds tels qu'ils sont exposés ci-après.

Ces sommes seront versées par moitié le 1er juillet et le 1er janvier de chaque année, le premier

winna nastąpić dnia 1 lipca 1931 r., a ostatnia wpłata — dnia 1 stycznia 1944 r.

Rozumie się, że w żadnym razie trzy Mocarstwa nie będą obowiązane do wpłat wyższych nad wyżej wymienione.

Art. IV.

W ciągu każdego z 23 lat od 1944 do 1966 r. wpłaty mające być wniesionymi do Funduszu będą wynosić 7.400.000 koron złotych rocznie. Będą one podnoszone z sumy 13.500.000 koron złotych, którą Węgry zobowiązały się płacić w ciągu lat 23 od roku 1944 tytułem należności specjalnych.

V.

Fundusz będzie mógł wypuszczać obligacje lub wykonywać wszelkie operacje kredytowe i dyskontowe oparte na wpłatach powyższych.

Obligacje będą typu odpowiadającego warunkom procentowym i amortyzacyjnym przewidzianym wyżej przez artykuł II.

Jednakże Rumunja, Czechosłowacja i Jugosławia będą mogły za wspólną zgodą, żądać, aby papiery wypuszczone oprocentowane były na 4 od sta w ciągu całego okresu czasu poczynając od 1 stycznia 1931 r. do 1 stycznia 1967 r. i zdadne do amortyzacji od 1 stycznia 1944 r. do 1 stycznia 1967 r., przyczem annuitet procentu i amortyzacji w tym ostatnim okresie winien być stały. Komisja Zarządzająca uczyni zadość temu żądaniu, o ile Mocarstwa zainteresowane zagwarantują 1 od sta procentu dodatkowego tym papierom wartościowym w okresie czasu poczynając od 1 stycznia 1944 r. do dnia 1 stycznia 1967 r.

Postanowienia, przewidziane w artykule 8-ym Układu III, dotyczące uruchomienia Funduszu „A”, odnoszą się także do Funduszu „B” celem zapewnienia uruchomienia go na tych samych warunkach.

Art. VI.

Niezależnie od czasu, w którym opłaty będą miały miejsce, będą one powiększone o procenty według stopy wyżej przewidzianej, poczynając od 1-go stycznia 1931 r., albo też obligacje będą wydawane wraz ze wszystkimi ich kuponami przyczepionymi od początku.

Podział Funduszu między Rumunją, Czechosłowacją i Jugosławią będzie skuteczniejszy zgodnie z układem jaki zostanie zawarty między temi trzema Mocarstwami.

Orzeczenia wydane przez Mieszane Trybunały Rozjemcze na korzyść obywateli węgierskich, jak również polubowne ugody zawarte z tymi obywatelami, będą natychmiast notyfikowane przez Mocarstwo zainteresowane Komisji Zarządzającej Funduszem.

W zakresie części przypadającej każdemu Mocarstwu, Komisja Zarządzająca wypłaci odszkodowania przyznane przez wyżej wymienione orzeczenia lub wynikające z wyżej wymienionych umów.

Wypłata będzie skuteczną Mocarstwu zainteresowanemu po okazaniu kopii autentycznej orzeczenia lub umowy. Będzie ona dokonana w obligacjach wypuszczonych przez Fundusz, a obligacje

payement devant avoir lieu le 1er juillet 1931 et le dernier payement le 1er janvier 1944.

Il est entendu qu'en aucun cas les trois Puissances ne seront tenues à des versements supérieurs à ceux ci-dessus indiqués.

Article IV.

Pendant chacune des 23 années de 1944 à 1966, les versements à faire au Fonds seront de 7.400.000 couronnes-or par an. Ils seront prélevés sur la somme de 13 millions 500.000 couronnes-or que la Hongrie s'est engagée à payer pendant 23 années à partir de 1944 au titre des créances spéciales.

Article V.

Le Fonds pourra émettre des obligations ou procéder à toute opération de crédit ou d'escompte basée sur les versements ci-dessus.

Les obligations seront du type correspondant aux conditions d'intérêt et d'amortissement prévues par l'article II ci-dessus.

Toutefois, la Roumanie, la Tchécoslovaquie et la Yougoslavie pourront d'un commun accord demander que les titres émis portent uniformément intérêt à 4 p. % l'an pendant toute la période allant du 1er janvier 1931 au 1er janvier 1967 et amortissables du 1er janvier 1944 au 1er janvier 1967, l'annuité d'intérêt et d'amortissement pendant cette dernière période étant constante. Le Comité de Gestion donnera suite à cette demande si les Puissances intéressées garantissent le 1 p. % de supplément d'intérêt aux titres pendant la période allant du 1er janvier 1931 au 31 décembre 1943 et acceptent de se considérer comme remboursées par le 1 p. % d'intérêt devenu disponible sur les mêmes titres pendant la période allant du 1er janvier 1944 au 1er janvier 1967.

Les dispositions prévues à l'article 8 de l'Accord III concernant la mobilisation du Fonds „A” s'appliquent aussi au Fonds „B” afin d'en assurer la mobilisation dans les mêmes conditions.

Article VI.

Quelle que soit l'époque où les paiements auront lieu, ils seront augmentés des intérêts aux taux ci-dessus prévus, à partir de 1931, ou bien les obligations seront livrées avec tous leurs coupons attachés depuis l'origine.

La répartition du Fonds entre la Roumanie, la Tchécoslovaquie et la Yougoslavie sera faite conformément à l'Accord qui sera établi entre ces trois Puissances.

Les jugements prononcés par les Tribunaux Arbitraux Mixtes en faveur des ressortissants hongrois ainsi que les accords amiables intervenus avec ces ressortissants seront immédiatement notifiés par la Puissance intéressée au Comité de Gestion du Fonds.

Dans la limite de la part revenant à chaque Puissance, le Comité de Gestion payera les indemnités allouées par lesdits jugements ou résultant desdits accords.

Le payement sera fait à la Puissance intéressée sur la présentation d'une copie authentique du jugement ou de l'accord. Il sera effectué en obligations émises par le Fonds, ces obligations étant comptées

